

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΧΡΟΝΙΑ ΙΔ'. - φύλ. 17 * ΑΘΗΝΑ, ΣΑΒΑΤΟ, 3 ΤΟΥ ΣΕΠΤΕΜΒΡΗ 1916 * ΑΡΙΘΜΟΣ 598

ΕΝΑΣ ΛΑΟΣ ΥΨΩΝΕΤΑΙ ΑΜΑ ΔΕΙΞΗ
ΠΩΣ ΔΕ ΦΟΒΑΤΑΙ ΤΗΝ ΑΛΗΘΕΙΑ
ΨΥΧΑΡΗΣ

Τῆ γενική ἀντιπροσωπεία τοῦ «Νου-
μᾶ» τὴν ἔχει τὸ ΑΚΑΔΗΜΑΓΙΚΟ ΒΙ-
ΒΛΙΟΠΩΔΕΙΟ Ε. Κουκλάρα (ὁδὸς Ἀ-
καδημίας 53, ἀντικρὺν στῆ Ζωοδόχο
Πηγῆ). Ἐκεῖ γράφονται συντρομη-
τές, πληρώνονται συντρομές, με ἀπό-
δειξη ὑπογραμμένη ἀπὸ τὸν ἐκδότη τοῦ
Νουμᾶ, πουλιοῦνται περασμένα φύλλα
κτλ. κτλ.

ΓΡΑΦΕΙΑ ΝΟΥΜΑ: ὁδὸς Πρωξέτελης 29.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ν. Α. Θέρο.

ΟΣΚΑΡ ΟΥΑΓΙΑΑ. Ἡ μεταλλίδα τῆς αὐλακῆς τοῦ Πίν-
τυγ (τέλο).

ΜΙΤΤΑ ΠΕΡΡΩΤΗ. Καινούρια ζωή.

Ν. ΡΙΤΣΟΣ. Κερί.

Ι. ΣΤΑΜΝΟΠΟΥΛΟΣ. Μία ἀκόμη ὀνοματολογικὴ ση-
μείωση.

Δ Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ. Πλάι στὴν ἀμίτη (συνέχεια)

Ο,ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ. — ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ.

ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΑ ΖΩΗ

Κανείς δὲν τοῦ ἔδινε ζωὴν ὅτι γεννήθηκε βγήκε στὸν
κόσμο ἕνα πλάσμα καχεκτικὸ καὶ μακρὸ χωρὶς
στάλα ζωὴ μέσα του τόσο πού οἱ γείτονοι ἔλεγαν
πὺς δὲν ἔδωκε κανὸν οὐτ' αὐτὴ τὴν κλαψιέρικη φω-
νοῦλα πού ἀφίνει κάθε ἄνθρωπος, ὅταν πρωτανοίγει τὰ
μάτια του στὸ φῶς καὶ πὺς ἀπ' τὸ χεῖλάκι του τὸ πα-
νικισμένο ἔσταξε μιὰ γουλίτσα αἷμα. Ἔτσι ἔλοι τὸ
πέρασαν γιὰ πεθισμένο, μὰ ὁ γιατρός πούξερε ἀπὸ τέ-
τοια κατάλαβε πὺς τὸ παιδί δὲν εἶταν παρ' ἀσφυ-
χτικὸ καὶ τριβοντάς το δυνατὰ καὶ γλήγορα τοῦδωσε
τὴν ἀνάσα. Μὰ καὶ αὐτὴ δὲν εἶταν παρὰ λιγοστή καὶ
μ' ἔλο πού τὸ μωρὸ ἀνοιγόκλεινε κουρασμένα τὰ μα-
τάκια καὶ ἔπαυε ἑλαφρὰ τὰ χεῖλια σὰ νὰ γύρευε φαί,
ἢ μαμὴ καὶ οἱ παραστεκούμενοι ἔστειλαν γλήγορα,
γλήγορα γιὰ τὸν παπᾶ καὶ τὴν κολυμπήθρα.

Ἄς πῆγαινε τουλάχιστο βαφτισμένο ἔτσι θάξερε
ἢ μῆτέρα του πὺς τὸ παιδί της π' ἀπ' τὰ πολλὰ της
βάσανα τὸ γέννησε χωρὶς ζωὴν δὲ θάταν παραπετα-
μένο καὶ στὸν οὐρανό. Ὅτι τοῦ στέρησε αὐτὴ δῶ κάτω
καὶ πρὶν ἀκόμη γεννηθῆ θὰ τοῦ τᾶδινε τὸ βάφτισμα
καὶ ἀπάνω καὶ θάταν ἐκεῖ πέρα ὅμοιο ὅταν ἔλα τὰλλα
τὰ παιδιὰ τὰ πλούσια καὶ τὰ βασιλόπουλα καὶ δὲ θάχε
τίποτε καὶ τοὺς ζήλέψῃ. Κ' ἡ μητέρα σιγαλοῦντας

ἀνχοστῆναξε ἀνακουφισμένη. Τὴ μεγάλη παρηγοριὰ
στ' ἀλήθειαν νὰ τὸ ξέρῃ καὶ ἀπάνω ἰσχυρὸ καὶ εὐτυχι-
σμένο χωρὶς νὰ τοῦ λείπῃ τίποτε· γιατί βέβαια πού
τ' ἀγγελούδια θάχουν πάντα τὸ καλὸ τους φε! καὶ τὸ
ζεστό τους ρούχο· καὶ ὕστερα πούς ἔχει σὲ τί ὁμορφᾶ
σιττάκια θὰ κάθονται παίζοντας ἀναμεταξὺ τους ἐλη-
θρα. Ἔτσι πηγαίνοντας μάλιστα γεννήθηκε καὶ ἀπάνω,
δὲ θὰ γνώριζε ποτὲ τὴν πείνα, τὴν κακομοιριά καὶ
τὴν καταφρόνια τοῦ κόσμου.

Κακόμοιρη μικρούλα! καὶ ἡ μητέρα ἔχοντας τὴ δι-
πλα της, τὴν κοίταξε ἀποκαμωμένη. Εἶταν τὸ πρῶτο
τῆς παιδί, τὸ πρῶτο πλάσμα πού ἐδημιούργησε, πού
τοῦδωσε ὑπαρξὴ ἀπ' τὴ βλασημένη ὑπαρξὴ της! καὶ
τὸ περίμενε μ' ἕνα τρόπο τὸ παιδί αὐτὸ γιατί συλλο-
γίζονταν πὺς θὰ τὰ βγάλῃ κέρα. Ἦ εἶχε νὰ τοῦ δώσῃ;
τίποτε οὔτε καν τὸν πατέρα του. Ἐκεῖνος πέθανε λί-
γους μῆνες ὕστερ' ἀπ' τὸ γάμο του ἀφίνοντας τὴ νέα
τοῦ γυναίκα στοὺς πέντε ἔρρους. Τὴ δυστυχία! Ἔτσι
φτωχοὶ κάμπωχοι καθὼς ἦσαν καὶ οἱ δύο τους, μὰ
νέοι καὶ γιομάτοι ζωὴ, εἶχαν παρθεῖ ἀπὸ ἀγάπη. Ἀδ-
θὸς θὰ δούλευε, θὰ δούλευε μάλιστα σκυλίσια καθὼς
ἔλεγε, ἐκεῖνη πάλι θὰ κοίταξε τὸ σπῆ, τὴν οἰκονο-
μία τους, τὸ νοικοκυριό τους. Καὶ θὰ ζούσαν θάχην
τοὺς κόπους τους, θάχην τὰ βᾶσα ἰ τους, τῆξεραν,
μὰ πάλι θάχην τὴν ἀγάπη τους, θάχην τὰ παιδιὰ
τους, πού θὰ τοὺς χάριζε ὁ Θεός, τὰ παιδιὰ τους, πού
θὰ μεγάλωναν, θὰ τοὺς ἦταν ἀποκοῦμι καὶ χαρὰ.
Μὰ τὰ πράματα ἦρθαν ἄλλοιῶς ἢ ἀγωνία, καὶ ὁ
τρόμος τῆς δυστυχίας, ὑποδέχτηκαν τὸ πρῶτο παιδί,
πὺς γεννήθηκε στὴν ὄρφαντα. Καὶ ἡ μάνα ἔχοντας τὸ
δίπλα της, τὸ κοίταξε ὅταν ἔνοχη γιατί — κοντὰ σὲ
ἄλλα — δὲν τῆβγαλε οὔτε γερό στὸν κόσμο.

Ἔδλεπε τὸ μάγουλό του τὸ κέρινο καὶ τὸ πνιχ-
σμένο του χέλι, καὶ συλλογίζονταν — σὰ νάθελε νὰ
βγάλῃ ἀπὸ πάνω της τὴν εὐθύνη τοῦ κακοῦ — τίς μπό-
ρες πού τράβηξε ἔλον αὐτὸ τὸν καϊρό. Πρῶτα ἀπ' ἔλα
ἢ τρομάρα πού τῆρε σὰ. Δυὸ μηνῶν νύφη, τῆς ἔφεραν
τὸν ἄντρα της ἕνα ἀπόγευμα σκοτωμένον πίσω. Ἦ
εἶχε γίνει; Ἔτσι κατὰ λάθος — ἀπὸ ἀμέλεια — ἔπως
λέν στὸ δικαστήριον, ἕνας φίλος τοῦ παίζοντας τρά-
βηξε κατὰ πάνω του καὶ ἔγεινε τὸ κακό. Κ' ὕστερα
ἀπ' αὐτὸ, μιὰ καὶ ἡ ἀρχὴ ἔγεινε, ἦρθαν ἔξοπισω ἔλα
τάλλα καὶ νὰ τὴν ἀμέσως ἡ φτώχεια τὴν ἄλλη μέρα
εἶταν καὶ ἔλας φερμένη. Ἡ δυστυχισμένη χίτρα — π'
ἀπὸ μικρὴ εἶταν καὶ αὐτὴ ὄρφανὴ μεινερμένη — δὲν εἶχε
κανέναν προστάτη· τὰ δυὸ τῆς ἀδέρφια μάλιστα τὴν
πάντρεψαν, πῆγαν στὴν Ἀμερικὴ γυρεύοντας ἐκεῖ μα-
κρὰ τὴν τύχη καὶ ἴσαμε τὴν ὥρα δὲν εἶχε κανένα
τοὺς γράμμα ἀκόμα ἔρθῃ ἂν ἔφτασαν μὲ τὸ καλὸ καὶ
ἂν ἔπιτσαν δουλειά. Ἔτσι ἡ δόλια τους ἡ ἀδερφή
δὲν ἔξερε πού βρίσκονταν καν γιὰ νὰ τοὺς γράψῃ
καὶ νὰ τοὺς πῆ τὸ βᾶσανό της. Μὰ ἀργὰ ἡ γλήγορα
δὲν μπορούσαν παρὰ νὰ τῆς στείλουν καμμιὰ εἰδησι,
καὶ τότε πούς ἔχει τί θάκανε ἴσως νὰ πῆγαινε νὰ
τοὺς βρῇ, δηλαδὴ ἂν τὴν ἠθελαν, γιατί τὸ σήμερον ἔλα
πρέπει νὰ τὰ φοβάται κανείς. Μὰ καὶ ἂν πούμε πάλι
πὺς τ' ἀδέρφια τῆς ἦσαν καλὰ καὶ τὴν ἠθελαν, ἔπρεπε
νὰ περάσῃ κάμποσος καιρός ὡς πού νὰ λάβῃ γράμμα
τοῦς νὰ οἰκονομήσῃ, τὸ ναῦλο τῆς καὶ νὰ γεννηθῇ

και το παιδί της; πού να ταξίδευε έτσι; Κ' ἐν τῇ με-
ταξὺ τί θάκανε; τί ἄλλο ἀπὸ τῆ δουλειά; κ' ἔτσι μέλο
πού βρίσκονταν σὲ μιὰ τέτοια κατάσταση ἄρχισε νὰ
ξενοδοουλεύη. Ἐλαφρὲς δουλειεὶ ἴσασιν πού νὰ βγάξῃ
τὸ ψωμί της· γιὰ βαριεὶ βέβαια δὲν ἔκανε· καὶ τίς
ἄλλες ἀκόμη τῆς ἔδιναν οἱ συχωριανοὶ πρὸς πολὺ
ἀπὸ ψυχοπονιά, παρὰ γιὰ τὴν ἐχρηαζόνταν. Καὶ
κεῖνη τὰ καταλάβαινε ὅλα καὶ μαράζωνε καὶ τὰ δέ-
χονταν γιὰ τὴν δὲν μπορούσε νὰ κάνῃ ἄλλοιως. Μὰ ὡς
τόσο ἡ ψυχὴ τῆς ποτίζονταν στὸ φαρμάκι, φαρμακώ-
νοντας, μὰς ἡ με δαύτην, καὶ τὸ παιδί της.

Πόσες φορές στὶς δύσκολες καὶ πικραμένες τῆς
ὥρες δὲ συλλογίζονταν μὲ τρόμο τ' ἀγέννητο αὐτὸ
πλάσμα; ποῖός ἔβρει τ' εἶχε καὶ κείνο νὰ τραδῆξῃ!
Καὶ τότες μπρὸς στή σκέψη τῆς αὐτῆς, μπρὸς στο
προαίσθημά της ὅτι τὸ παιδί της θὰ τυραννιῶνταν
σάν καὶ δαύτην, ὑποχωροῦσε κάθε μητρικὴ λαχτάρα.
"Α! νὰ! εἶχε κ' αὐτὴν ἀκόμη τὴν πίκρα δοκιμάσει·
νὰ μὴ χαίρεται σάν ὅλες τίς ἄλλες μάννες γιὰ τὸν
ἐρχομὸ τοῦ πρώτου τῆς παιδιοῦ; ὄχι! στὰ χάλια πού
τῆς εἶχε νὰ κάνῃ; "Ε! καλὰ δὲ τόφερονε στὸ κό-
σμο κ' ἀπὸ καί; νὰ ξεγελάσῃ τάχατες τὸν ἑαυτοῦ
τῆς πῶς θὰ γίνῃ κ' αὐτὴ ὅμοια μὲ τίς ἄλλες εὐτυχι-
σιμένη μάννα, πῶς θὰ τὸ ἴδῃ μιὰ μέρα μεγαλωμένο
δίπλα της νὰ τῆς κουβεντιάσῃ καὶ νὰ τῆς γελάῃ. "Α!
ὄχι! ὄχι ἄλλα ὄνειρα πιά, ἀρκετὰ τὴν ξεγάλανταν τὰ
πρῶτα. Καὶ τότες ἔχοντας τὸ πάντα δίπλα, ἔστρεφε
γλήγορα γλήγορα ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριά τὸ κεφάλι, σὰ
νὰ μὴν ἤθελε νὰ τὸ ἴδῃ, σὰ νὰ φοβότανε ν' ἀντικρῶσῃ
τίς ὀμορφες ζωγραφιὰς πού φερνε ἐπίμονα μπροστὰ
τῆς ἡ μητρικὴ τῆς καρδιά! ἔτρεμε μὴν πάη καὶ πῶς
πιστέψῃ καὶ βρεθῇ μονομιᾶς σὲ κινουόργιαν ἕδυσσα.

Μὰ σιγά-σιγά σάν πέρασε ἡ πρώτη ζάλη τοῦ τρό-
μου καὶ τῆς πίκρας, ἄρχισε νὰ ξυπνᾷ καὶ νὰ τῆς
γλυκομιλόη ἠαρετὰ μέσα της ἡ μητρικὴ λαχτάρα.
"Α! τὸ παιδί της! τώρα δὲ θάταν πιά ἐρημὴ καὶ
σκότεινη στὸν κόσμο! θάχε ἑαυτοῦ, γιὰ δαῦτο θὰ
δούλευε καὶ δουλεύοντας δουλεύοντας σάν ἄντρας, θὰ
πάσκιζε νὰ μὴν τοῦ λείψῃ τίποτε, οὔτε τὸ ροῦχο του,
οὔτε τὸ φαί του καὶ θάχαν καὶ τὸ σπιτάκι τους. Γιατί
τάχατες; καὶ καὶ μέσα θὰ μεγάλωνε καὶ θὰ γίνονταν
κοπελλούδα πού νὰ τὴν χαίρεται ἡ μάννα της κ' ὁ
ἐκόσμος; ὄλος. Μόνο νὰ τῆς τὸ χάριζε ὁ Θεός. Νὰ αὐτὸ
ἴταν, τὸ παιδί της γεννήθηκε μισοπεθαμμένο· καὶ
παίρνοντας τὸ γιὰ πρώτη φορά στὰ χέρια της τῶσφιζε
μὲ μανία σὰ νάθελε νὰ τοῦ κρατήσῃ τὴ λιγοστὴ ζωού-
λα. Τότες ξεπετάχτηκε μονομιᾶς ἀπάνω. Νὰ νὰ βραφι-
στῇ τὸ παιδί, νὰ βραφιστῇ μιὰν ὥρα ἀρχήτερα, κ' ὄχι
γιὰ νὰ πάη ἑτοιμο στὸν ἀπάνω κόσμο μὰ ἴσα, ἴσα,
γιὰ νὰ κρατηθῇ ἑδῶ σ' αὐτόν. Δὲν τὴν ἐνοιόζε πιά γιὰ
τίποτε τὸ παιδί της νάχε καὶ ἄλλα τὰν εἰδικὴ τῆς
δουλειά. Κ' ἀνασηκωμένη στὸ στρώμα, βρατώντας τὸ
παιδί της ἀγκυλιὰ, ἐφώνασε μὲ φωνὴ λαχανιασμένη
ἀπ' τὴν: ἀγωνία! Ἀκόμα-ἀκόμα νάρθη ὁ παπᾶς;

Σὲ λίγο τέλειωσε κ' ἡ βραφιστῆ, ὁ νουνὸς ὁ Πανα-
γῆς ὁ καρτσέρης πού βρίσκονταν ἔδεκε ἔδγαλε τὸ
παιδί Ἐλπίδα. Εἶτανε πονόψυχος ἄνθρωπος καὶ βλέ-
ποντας ὅλη κείνη τὴν κατάντια τοῦ μάτωνε ἡ καρδιά·
μὰ τί νὰ τοῦς κάνῃ παραπάνω; αὐτὸς κ' ἡ γυνίκα
του παράστεκαν σ' ὅλα βοηθώντας ὅσο μπορούσαν τὴν
ἐρημὴ χήρα. Κ' ἔδγαλε τὸ παιδί Ἐλπίδα μὲ τὴν ἰδέα
νὰ τοῦ κάνῃ γοῦρι καὶ νὰ φέρῃ ἔστω καὶ μὴ λόγῳ
κάτι χαρωπὸ στὸ σπῆτι. Καὶ σιμώνοντας τὴ μάννα
γιὰ νὰ τῆς παραδώσῃ τὸ μωρὸ «βραφισμένο μωρι-
μένο» τῆς εὐχῆθηκε μὲ ζωηρὴ φωνὴ ἔτσι γιὰ νὰ τῆς

δώσῃ κουράγιο, νὰ χαίρεται τὸ παιδί της χωρὶς νὰ
νοιάζεται γιὰ τίποτε ἀφοῦ γιὰ ὅλους μὰς ἔχει
ὁ Θεός.

Καὶ στ' ἀλήθεια, τὰ λόγια τοῦ Παναγῆ τοῦ κουμ-
πάρου λὲς κ' ἐπικταν τόπο· τὴν ὥρα μάλιστα π' ὁ
γιατρὸς λίγο ὕστερα ἀπ' τὴ βραφιστῆ εἶπε πῶς δὲ
φοβάται πιά γιὰ τὸ μωρὸ, ἡ μὲτέρα ξεγυῶντας γιὰ
πρώτη φορά ὅλα της τὰ βάσανα — τὰ περασμένα καὶ
τὰ μελλούμενα — ἴσα-ἴσα παυτὰ τὴν βράβαιναν τὸ πρὸ
πολύ, — δόθηκε ὀλάκερη στὸ παιδί της.

Τίποτε δὲν τὴν τρώμαζε πιά ὅλα της ἐφαίνονταν
φυσικὰ καὶ παιγνίδια. Καὶ καθὼς κοίτονταν ἀκόμα
στὸ στρώμα δὲν ἐβλεπε τὴν ὥρα πότε νὰ πέρασαν οἱ
κινεῖς μέρες γιὰ νὰ σηκωθῇ καὶ νὰ πιάσῃ τὴ δουλειά.
Δὲν ἤθελε τὸ παιδί της νὰ τρώῃ χαρισμένο ψωμί· ὅλα
θάδραναν ἀπ' τὰ χέρια της! Καὶ τότες βλέποντας τὸ
μέρα μὲ τὴν ἡμέρα νὰ μεγαλώνῃ καὶ ν' ἀντρεῖται ἡ θά-
ξερε πῶς αὐτὴ πού ταῦδωσε τὴ ζωὴ, μιὰ φορά τοῦ
τῆ βράστει κάθε στιγμοῦλα. Δὲ θάταν μόνο σάρκα ἀπὸ
τῆ σάρκα της, θάταν ὁ καθημερινὸς ὁ κόπος της κ' ὁ
ἔρωτάς της. Κάθε μέρα πού πέρανε δὲ θὰ χάνονταν
πίσω της, θὰ τὴν ἐβλεπε νὰ ζῇ πάντοτε στὴν ὑπαρξῆ
τοῦ παιδιοῦ της. Κ' ἔτσι ἔγινε ὕστερα ἀπὸ λίγες μέ-
ρες, μ' ὅλο πούταν ἀκόμη ἀδύνατη, ἐγύρεψε δουλειά
καὶ τὴν γύρε ὁ κάμπος πού ἀπλώνονταν ἀφέντης με-
γαλόπρεπος στὰ πόδια τοῦ χωριοῦ χρεαζόνταν ἀμέ-
τρητα χέρια νὰ τὸν δουλέψουν. Κ' ἔτρεχαν ὅλοι σὲ
δαῦτον νὰ τοῦς δώσῃ τὰ πλοῦσια τοῦ ὄψα κ' ἔχυνε
κείνος σάν ἔφτανε ἡ ὥρα πλημμυριστὰ ἀπ' τοῦς
κόρφους του, τὸ μέλι καὶ τὸ γάλα.

Ἔταν γλυκόπνοος Ἀπρίλης σὰ γεννήθηκε ἡ Ἐλ-
πίδα κ' ἡ μάννα της πατώντας γιὰ πρώτη φορά τὸ
κατῶφλι τοῦ πτωχικοῦ της γιὰ νὰ πάη στὴ δουλειά
ἐνοιόζε μὲ μίαν ὀρέθηκε στὸν ἀέρα νὰ ξεχειλίξῃ
γύρω της ἡ ζωὴ. Τότες ἐστάθηκε μιὰ στιγμὴ σὰ θα-
μνωμένη μὴ ξέροντας κατὰ πόδ νὰ πρωτοκινήσῃ.
"Ὅλα ἴσαν κινουόργια γιὰ δαύτην μὲ τὴ γέννηση τοῦ
παιδιοῦ της τῆς φαίνονταν σὰ νὰ ξαναγεννήθηκε κ'
αὐτὴ καὶ σὰ νὰ βρέθηκε μονομιᾶς σὲ μιὰ κινουόργια
ἀπόλαυση μπροστὰ, ἀδοκίμαστη γιὰ τὴν ὥρα τέντωσε
τὰ ρουθούνια, μισάνοιξε τὸ στόμα καὶ χαμηλώνοντας
λιγωμένα τὰ βλέφαρα, ἀκούμπισε τὸ κεφάλι στὸν
τοῦχο. Ὑστερα σάν στὸ δευτερόλεπτο κείνο ἐνοιόζε
μέσα της ὀλάκερη τὴ γλύκα τῆς ζωῆς πού ξαναβρί-
σκουμ, τῆς ἤρθε νὰ κατεβῇ τρεχάλα στὸν κάμπο καὶ
νὰ φτάσῃ κ' ἔξαυμένη καὶ λαχανιασμένη. Μὰ θυμή-
θηκε πῶς ἀπ' τὸν ὄμο της κρέμονταν ἡ λινατσένια
νάκα μὲ τὸ παιδί της κ' ἔτσι βαστώντας τὴν πλοῦσια
τῆς ὀρμὴ πήρε τὸ ὄρομο μὲ βήμα γλήγορο καὶ δυνατὸ.
Τὸ μωρὸ στὴ νάκα τοῦ κοιμώνταν ἀπαλά. Δὲν εἶχαν
ἀκόμη ὅλοι οἱ δουλευτάδες μαζευτεὶ σάν ἔφτασε στὸν
κάμπο· τοῦς ἔβλεπε μόνο νᾶρχωνται ἀπὸ παντοῦ μὲ
τίς ἀξίνες καὶ τὰ σῦνεργά τους καὶ τῆς ἐρχονταν καὶ
κείνη νὰ τρέξῃ σ' ἀνταμωσὴ τους νὰ τοῦς σπῆξῃ καρ-
δικὰ τὸ χέρι καὶ νὰ τοῦς πῇ τὴν ἀληθινή της
χαρὰ καὶ περηφάνεια π' ἀπὸ τὰ τώρα καὶ μπροστὰ θά-
ταν συντρόφισσά της. Καὶ στὸ αἴτημα αὐτὸ σηκώ-
νοντας ἄθελά της ψηλά τὸ κεφάλι, ἔβλεπε μὲ φεγγό-
βολη ματιὰ τὸν ἥλιο νὰ δαίνοι ἄνθ' τὸ κορμὶ της σφιγ-
γονταν σὲ δύναμη καὶ ζωὴ. Ἀπὸ καὶ διάλεξε τὸ πρὸ
ἀπάνεμο μέρος καὶ φάγγοντας σὲ κάθε δέντρο γιὰ
τὸ γερώτερό του κλῶνο ἐκρέμισε σὲ δαῦτον τὴ νάκα
μὲ τὸ παιδί. Κ' ἄρχισε πιά τὴ δουλειά. Ἐδούλευε
στ' ἀλήθεια σάν ἄντρας· οὔτε τῆς φαίνονταν κηθόλου

πὸς λίγες μέρες πρὶν εἶχε περάσει μιὰ τέτοια δοκιμασία, κι' ἀκούονταν βαρὺς ὁ κρότος τοῦ τραπεσοῦ τῆς καθὼς χώνονταν θαθεῖα στὴ γῆ. Κάθε λίγο, τῆ στιγμῇ ποὺ τὸ τσαπὶ βασταγμένο ἀπὸ τὰ χέρια τῆς σηκώνονταν στὴν ἀέρα ψηλά γιὰ νὰ πάρῃ φῶρα καὶ ν' ἀναδέψῃ τὸ χῶμα πῶς δυνατὰ, ἐκείνη ἔριχνε καὶ ἀπὸ μιὰ κλέφτικη ματιὰ στὸ μωρό. Στὴ σκιά τῆς ἡ νύκτα σπρωγμένη ἀπὸ τὴν αὖρα, σαλεύονταν ἀνάλαφρα δῶ καὶ κει' καὶ τὸ παιδί ἀποκοιμίζονταν πῶς γλυκά. Τίποτε δὲν ἔρχονταν τὰ τὸ πειράξι, τὸ θυμάρι τὸ μύρωνε μὲ τὸ μπάλασμά του καὶ μόνο τὰ μελίσσια ζαλισμένα ἀπ' τὸ μεθύσι τῆς δουλειᾶς τὸ ζύγωναν ποῦ καὶ πῶς μ' ἀπειλητικὴ ρουή. "ὦ! μὴ γύρευαν νὰ τὲ κεντρώσουν, νὰ χιώσουν τὸ σκληρό τους δελόνι στὸ κέρνιό του μαγουλάκι! Κι' ἡ μητέρα τρομαγμένη πετώντας τὸ τσαπὶ ἔτρεξε πάλι δίπλα του. Γιὰ τὴν ὥρα δὲν τὸ εἶχαν ἀκόμη πειράξει καὶ ψάχνοντάς του τὸ πρόσωπο μὲ τὰ χέρια σὰν νὰ φοβόταν πὸς τὰ μάτια τῆς τὴ γελούσαν, ἔλυσε τὸ τσεμπέρι τῆς ἀπ' τὸ κεφάλι καὶ τὸδεσε ἐπιδέξια στὰ κλαριά σὰ σκέπη ποῦ θὰ τὸ προφύλαγε ἀπ' τὸ μεθυμένο μελισσολόγι. Καὶ ξανάπιασε τὴ δουλειά! Ξασκούρωτη, δούλεψε ὅλη τὴν ἡμέρα χωρὶς νὰ τὴ νοιάξῃ καὶ σὰν κάποιος δουλευ-

τῆς βλέποντάς τὴν νὰ ψήνεται στὸν ἥλιο καὶ τὸν ἰδρωτὰ νὰ τρέχῃ ποτάμι στὰ ξαναμμένα τῆς μάγουλα τῆς ἔδωσε τὸ φαθὶ του, ἐκείνη δὲν τὸ δέχτη. "Ὅχι! αὐτὴ μονάχα θὰ ὑπόφερε γιὰ τὸ παιδί τῆς, κι' οὔτε κὰν αὐτὴ γιὰ τὴν τίποτε ἀπ' ἔσα θάκανε γιὰ τὰ δόνατο αὐτὸ πλάσμα δὲ θὰ τῆς εἶτανε κόπος καὶ θάσανο ἴσα, ἴσα π' ἄλλα θάταν μονάχα εὐτυχία καὶ χαρά. Καὶ στίς σκέψες τῆς ἀπάνω ἐννοίωθε τὸν ἐκυτό τῆς ἄλλον ἄνθρωπο γινομένο ἢ γυναίκα ἢ ἴσαμε τὰ σήμερα ἢ δειλισμένη καὶ ἀποκατωμένη ξεθάρρεψε μονομιάς, ἀντρειώθηκε καὶ δὲ φοβότανε τίποτε πιά. "Α! ναί! πᾶν, πέρασαν γιὰ πάντα οἱ μικροσυλλογισμοὶ καὶ οἱ ἄστογες ἐννοίες, τὰ ψυροφιλότιμα καὶ οἱ βαρυκομιές. Τώρα δὲ ζῶσε μέσα τῆς παρὰ ἡ ἀγάπη γιὰ τὸ παιδί τῆς, τ' ἀδικημένο πρὶν γεννηθῆ. Καὶ τρέχοντας πάλι δίπλα του στάθηκε ἀπανωθὲ του σὰ γιὰ νὰ τὸ καμωρήσῃ, γὰ γιὰ νὰ τὸ χορτάσῃ, σὰ γιὰ νὰ τὸ εὐχαριστήσῃ γιὰ τὴν καινούργια ζωὴ ποῦ τῆς χάρισε. Καὶ φιλιώντας του τ' ἀδύτατα χερᾶκια, γονάτισε μὲ δουρκομένο μάτι μπρὸς του.

ΜΙΤΣΑ ΠΕΡΡΩΤΗ

ΟΣΚΑΡ ΟΥΑΪΛΔ

Η ΜΠΑΛΛΑΔΑ ΤΗΣ ΦΥΛΑΚΗΣ ΤΟΥ ΡΙΝΤΙΓΓ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ Κ. ΚΑΡΘΑΙΟΥ

4.—

IV

Δὲν κάνει λειτουργιὰ ὁ παπὰς τῆς μέρας
Ποῦ κάποιος στὴν κρεμάλα θὰ δοθεῖ:
Πάρα πολὺ ἀρρωστη ἔχει τὴν καρδιά του,
Πάρα πολὺ γλωμῆ ἔχει τὴν εἰδή,
Καὶ κάτι εἶναι στὰ μάτια του γραμμένο
Ποῦ κ' ἀνάσσει δὲν πρέπει νὰ τὸ ἰδεῖ.

"Ἔτσι κλειστοὶ ὡς τὸ μεσημέρι μείναμε,
"Ὁσπου τοῦ κουδουνιοῦ χύθη ἡ λαλιά,
Κι' οἱ φύλακές μας, τὰ κλειδιά κλιγκίζοντας
Ἄνοιξαν τὰ βουβὰ μας τὰ κελιά,
Κι' ἔξω ἀπ' τοὺς τάφους τώρα, κατεβαίναμε
Τὰ σιδερένια, βρονιστὰ σκαλιά.

Στοῦ Θεοῦ τὸ γλυκὸν ἀέρα βγήγαμε,
Μὰ ὀλωνῶν εἶναι ἀλλιώτικη ἡ θωριά,
Τὶ τούτου ἡ ὄψη εἶναι ἀπὸ φόβο κάτασπρη
Κι' ἐκείνου πῆξε ἡ ὄψη εἶνε σταγιά,
Καὶ ποτὲ μου δὲν εἶδα ἄλλους θλιμμένους
Τὸ φῶς μὲ τέτοια νὰ θωροῦν ματιὰ.

Ποτὲ μου ἄλλους θλιμμένους δὲν ἀπάντησα
Μὲ μάτι ἔτσι νὰ βλέπουν ποθεινὸ
Πρὸς τὴ γαλάξια στέγη ποῦ ὀνομάξαμε
Στὴ φυλακὴ οἱ κατὰδικοὶ οὐρανὸ,
Καὶ πρὸς τὰ νέφια ποῦ ἀγνοιαστα καὶ λεύτερα
Ταξίδευαν σὲ πέλαο φωτεινὸ.

Μὰ ἀνάμεσό μας κίποιοι περλατούσανε
Μὲ τὸ κεφάλι καταγῆς σκυμμένο:
Ἔεραν ποῦ αὐτοὶ νὰ κρεμαστοῦνε θάπρεπε
"Ἄν πλῆρωναν γιὰ ὅ,τι εἶχαν καμωμένο
Τὶ ἐκείνος ζωντανὸ πλάσμα θανάτωσε,
Μὰ αὐτοὶ σκοτώσαν ἕναν πεθαμένο.

Τὶ ὅποιος τὸ κρῖμα δευτερώνει, μιὰ ἀραχλὴ
Νεκρὴ ψυχὴ στὰ βάσανα ξυπνᾷ,
Καὶ τὴν τραβᾷ ἀπ' τὸ λεκιασμένο σάβανο,
Καὶ τῆς ἀνοίγει τίς πληγὲς ξανά,
Καὶ τὴν κάνει νὰ στάζει μαῦρον αἶμα,
Κι' ἀνώφελα τὴν κάνει νὰ πονᾷ!

*
**

Σάν πύθηχοι ἢ παλιάτσοι στὸ ἱπποδρόμιο,
Μὲ τὴ λωλή, παράξενη στολή,
Βουβοὶ γύρω τριγύρω περπατούσαμε
Στὴν ἀσφαλτένια γλιστερὴν ἀδλή,
Βουβοὶ γύρω τριγύρω περπατούσαμε,
Λίγως κανέναν λέξι νὰ μιλεῖ.

Βουβοὶ γύρω τριγύρω περπατούσαμε
Καὶ θύμηση φριχτότατη περνοῦσε
Στῶν κεφαλιῶ-μας μὲς στὸ χάος, λὲς ἄνεμος
Κεῖ μέσα παγερός μὲ ὀρμὴ φυσοῦσε·
Κι' ἡ Φορὴ τράβαε μπρὸς ἀπ' τὸν καθένα μας
Κι' ὁ Τρόμος ἀπὸ πίσω ἀκολουθοῦσε.

* *

Οἱ φύλακές μας κορδατοὶ σεριάνιζαν,
Φυλάγανε θαρρεῖς τὰ ζωντανά τους·
Οἱ φορεσιές τους ἦταν ὀλοκαίνουργιες,
Κι' εἶχαν ντυθεῖ τὰ κυριακάτικά τους·
Μὰ ἐμεῖς; ποῖο ἔργο εἶχανε κάνει νιώσαμε
'Απ' τοὺς ἀσβέστες ποὺ εἶχαν στ' ἄρβυλά τους.

Γιατὶ δὲν εἶχε πιά ἀπομείνει τίποτα
Κεῖ ποῦχασκε τοῦ λάκου πρὶν τὸ στόμα:
Μόνο σὲ μιὰ ἄκρη τῆς αὐλῆς παράμερα
Λιγάκι λάσπη καὶ μιὰ στάλα χῶμα,
Καὶ μιὰ χούφτα ἀπ' ἀσβέστη, ποὺ γιὰ σάβανο
εἶχανε ρίξει σ' ἐκείνου τὸ σῶμα.

Γιατὶ ἔχε αὐτὸς ὁ δόλιος ἓνα σάβανο,
Ποὺ καθέναν νεκρὸς δὲν τὸ φορεῖ:
Βαθεῖα μὲς στὴν αὐλὴ κείτεται ὀλόγδυμος,
Γιὰ νᾶναι εἶσι ἢ ταφή πρὸ ντροπῆς,
Δεμένα μ' ἄλυσίδες τὰ δυὸ πόδια του,
Τυλιγμένους μιὰ σκέπη φλογερή!

Κι' ὁ ἀσβέστης ὄλον τὸν καιρὸ καὶ πάντοτε
Τοῦ τρώει τὰ κρέατα καὶ τὰ κόκκαλά του,
Τὴ νύχτα τρώει τὰ σπασερά του κόκκαλα,
Τὴ μέρα τ' ἀπαλὰ τὰ κρέατά του,
Μὲ τὴ σειρά του τρώει μιὰ κρέας μιὰ κόκκαλα,
Μὰ δίχως διαικοπὴ τρώει τὴν καρδιά του.

* *

Ὅλακαρα τρία χρόνια μῆτε φύτεμα
Μῆτε σπέρσιμο ἐκεῖ δὲ θὰ γενεῖ:
Τρία χρόνια ἐκείνη ἢ κολυσμένη θέση
Χέρσα θὲ ν' ἀπομείνει καὶ ξερὴ,
Καὶ ὁ οὐρανὸς ἀπὸ ψηλὰ θαμάζοντις
Τὴ σωπαλὴ τῆς θλίψης θὰ θωρεῖ.

Θαρροῦνε, τοῦ φονιά ἢ καρδιά πὼς θάκανε
Τὸ κάθε ἀθῶο σποράκι νὰ σαπίσει.

Δὲν εἶν' ἀλήθεια! 'Απ' ὅ,τι ἐμεῖς νομίζουμε,
Καλύτερη ἐπλάσε ὁ Θεὸς τὴ φύση:
Τ' ἄλικο ρόδο θάβγαυε πρὸ κόκκινο,
Καὶ τ' ἄσπρο ρόδο πρὸ ἄσπρο ἢ θελε ἀνθίσει.

'Απ' τὴν καρδιά του ἓνα λευκὸ τριαντάφυλλο!
'Απὸ τὸ στόμα του ἓνα πορφυρό!
Τὶ ποιὸς μπορεῖ νὰ πεῖ πὼς φανερῶνεται
Τὸ θέλημα τοῦ Ἰησοῦ, ἀπὸ τὸν καιρὸ
Ποὺ στὸ μεγάλο Πάπα ἐμπρὸς λουλούδισε
Τοῦ καλογέρου τὸ ραβδί ξερὸ;

* *

Μὰ οὔτε λευκὰ τριαντάφυλλα, οὔτε κόκκινα
Στὴ φυλακὴν ἀφίνουν νὰ φυτρώνουν·
Πέτρες, στουρνάρια καὶ γυαλιῶν συντρίμματα
Κεῖ πέρα εἶναι τὰ μόνα ποὺ σὲ ζώνουν:
Τὶ ναι γνωστὸ πὼς τὰ λουλούδια κάποτε
Τῆς δυστηχιάς τοὺς πόνους μαλακώνουν.

Κι' εἶσι ποτε' δὲ θὰ μαδάει τριαντάφυλλο
Λευκὸ ἢ σὰν τὸ κρασάκι πορφυρὸ
Πάνω στὸ χῶμα ποὺ στὸν τοῖχο κρύβεται
Τῆς φυλακῆς σιμά, τὸν ντροπερὸ,
Γιὰ νὰ δηγᾶται, γιὰ ὄλους μας πὼς πέθανε
Τοῦ Πλάστη ὁ Γὸς ἀπάνω στὸ σταυρὸ.

* *

Ὅμως ἄνκαι τὰ τείχια τὸν πλακώνουνε
Καὶ τὸν κρατοῦν γιὰ πάντα σκλαβωμένο,
Κι' ἓνα πνέμα τὴ νύχτα δὲ σηκώνεται
Ποὺ μὲ ἄλυσίδες τὸχουνε δεμένο,
Κι' ἓνα πνέμα νὰ κλάψει μόνον δύνεται
Μέσα σὲ τέτοιο χῶμα κολασμένο,

Σὲ εἰρήνη ἐκείνος τώρα, ὁ ἄθλιος, βρῖσκεται
'Ἡ τὴν εἰρήνη σύντομα προσμένει:
'Εκεῖ δὲν τὸν τρελαίνει τώρα τίποτα,
Καὶ μῆτε ὁ Τρόμος μέσα ἐκεῖ πηγαίνει,
Γιατὶ μέσα στὴ μαύρη γῆ ποὺ κείτεται
Μῆτε φεγγάρι, μῆτε ὁ ἥλιος βγαίνει.

* *

Σὰ ζῶο τονὲ κρεμάσαν, κι' οὔτε ψάλανε
Τὸ λείψανό του μὲ δυὸ λόγια θεῖα
Ποὺ θὰ μποροῦσαν στὴν ψυχὴ του νᾶφεραν
Στὴν ξαφνισμένη, λίγην ἡσυχία,
Μὰ τὸ κορμί του γρήγορα τραβήξαν
Καὶ σὲ μιὰ τρύπα τὸριξαν μὲ βία.

Στὶς μῦγες τὸ κορμί του ξεσκεπάσανε,
Τὴ φορεσιὰ τοῦ βγάλαν τὴν πανένια:

Τὸν πρησμένο λαιμό του ἀναγελοῦσαν
Κι' ἐκεῖνα του τὰ μάτια τὰ γιαιένια :
Καὶ διντὰ γελώντις τὸν κουκούλωσαν
Μὲ σάβανα βαρῶν καὶ χωματένια.

Στὸν ντροπισμένο τάφο του δὲ ζῦγωσε
Οὔτε ὁ παπὰς μιὰ προσευχὴ νὰ ὑψώσει :
Κι' οὔτε τοῦ βάλαν τὸ σταυρό, πού ὡς λύτρωση
Ἄπ' τὸ κρῖμα ὁ Χριστὸς μᾶς ἔχει δώσει,
Τὶ ἕνας καὶ τοῦτος ἀπὸ ἐκείνους ἦτανε
Ποῦ ἦρθε ὁ Χριστὸς δῶ κάτω γιὰ νὰ σώσει.

Ἄς εἶναι ! τώρα διάβηκε τὸ σύνορο
Τῆς ζωῆς, πού καθέναν καρτερᾷ :
Γι' αὐτὸν τοῦ Οἴχτου ἡ τσακισμένη λύκηθο
Μὲ ξένων δάκρυα πιά θὰ πλημμυρᾷ,
Γιατὶ θὰ τὸν θρηνοῦν τοῦ κόσμου οἱ ἀπόκληροι,
Κι' αὐτοὶ ἔχουν πάντα δάκρυα θαλερᾷ.

V

Δὲν τὸ ξέρω ἂν σὲ δίκιο οἱ Νόμοι βρῖσκονται,
Κι' οὔτε καὶ ξέρω οἱ Νομοὶ ἂν ἀδικοῦνε :
Αὐτὸ πού ξέρουμε ὅλοι ἐμεῖς οἱ ἐξόριστοι,
Εἶναι πὼς; στέρεοι τοῖχοι μᾶς κρατοῦνε
Καὶ πὼς; σὰ χρόνος εἶναι ἡ κάθε μέρα μας,
Χρόνος πού ἀργῆς οἱ μέρες του γυροῦνε.

Μὰ τοῦτο ξέρω, πὼς οἱ Νόμοι, πού ἀνθρώποι
Στὸν κόσμο γιὰ τὸν ἄνθρωπο ἔχουν βρεῖ,
Ἄφ' οὗτου ὁ Κάιν τὸν ἀδερφό του σκότωσε
Κι' ἀρχίησαν οἱ χρόνοι οἱ θλιβεροί,
Σκορποῦν τὸ στήρι καὶ συναζοῦν τὸ ἄχερο
Στ' ἀλώνια μὲ δικράνα τρομερή.

Κι' ἀκόμα ξέρω αὐτὸ—καὶ θάταν φρόνιμο
Τὰ λόγια τοῦτ' ἀπ' ὅλους ν' ἀκουστοῦνε—
Πὼς οἱ ἄνθρωποι τὶς κόλασες τὶς χιζοῦνε
Μὲ ντροπερὰ λιθάρια, καὶ τὶς κλειοῦνε
Μὲ σίδερα, μὴ δεῖ ὁ Χριστὸς πὼς οἱ ἄνθρωποι
Τ' ἀδέρφια τους δῶ κάτω τυραννοῦνε.

Τὸ φεγγάρι μὲ σίδερα θαμπώνουνε,
Καὶ κρύβουνε τοῦ ἡλίου τὴν εἰδή :
Καὶ κάνουνε καλά· γιατί ὅ,τι γίνεται
Στὴν κόλασή τους μέσα τὴ μουχνή,
Πρέπει κανένας νὰ μὴν τὸ ἀγναντέψει,
Μῆτε Θεοῦ, μῆτε θνητοῦ παιδί !

* *

Σὰν τὰ κακὰ βοτάνια ὅλα τὰ κρῖματα
Στῆς φυλακῆς ἀξαίνουν τὸν ἀέρα :
Μονάχα ὅ,τι εἶν' καλὸ μέσα στὸν ἄνθρωπο
Μαραίνεται καὶ χάνεται ἐκτὶ πέτρα :

Κ' εἶναι ἡ γλομὴ Ἄγωνία ὁ κλειδοκράτορας
Κι' ἡ Ἄπελπισιά φρουρὸς νύχτα καὶ μέρα.

Γιατὶ στὴ νῆστευα τὸ παιδί παιδεύουνε,
Ὅπου τὰ δάκρυα δὲ στερεοῦνε πιά :
Ραβδίζουν τὸ λωλὸ καὶ τὸν ἀνήμπορο,
Κι' ἀναγελοῦν τὰ κατάσπρα μαλλιά,
Κι' ἄλλοι τρελοί, κι' ὅλοι κερκοὶ ἀπογίνονται,
Δίχως νὰ βγεῖ ἀπ' τὸ στόμα τους μιλιὰ.

Κάθε στενὸ κελὶ πού τυραννιώμαστε
Εἶναι μιὰ καταβάθρα μαυρισμένη,
Ὅπου ψυχρὴ καὶ κρύα μὲς ἀπὸ τὰ σίδερα
Ἡ σάπια τοῦ Θανάτου ἀνάσα μπαίνει,
Κι' ὅλα στοῦ ἀνθρώπου τὴν καρδιὰ πεθαίνουνε,
Καὶ μόνο ἡ Πιθιμιά καὶ μέσα ἀξαίνει.

Λάσπη γλυφὴ εἶναι τὸ νερὸ πού πίνουμε,
Καὶ φεύγει μὲς στὸ στόμα γλιστερὸ,
Καὶ λιγοστό, γεμάτο λιθαρόπουλα
Κι' ἀσβέστες τὸ ψωμί μας τὸ πικρὸ,
Καὶ ὁ ὕπνος τριγυρνᾷ μὲ μάτια οὐθάνοιχτα
Καὶ κλαίει παρακαλώντας τὸν Καιρὸ.

* *

Μὰ ἄνκαι ἡ Δίψα ἡ ἀχνὴ κι' ἡ Πείνα ἡ ἄσυχρη
Ἡ μιὰ τὴν ἄλλη σὰν ὀχιά δ' ἐγκώνει,
Λίγο μᾶς μέλι ἢ τέτοια μεταχείριση,
Τί τοῦτο μᾶς παγώνει καὶ σκοτώνει :
Ποῦ ἡ πέτρα, πού τὴ μέρα ἀνασηκώνουμε,
Πάλαι τὴ νύχτα τὴν καρδιὰ πλακώνει.

Πάντα μέσα στὸ στήθος μας μασάνυχτα,
Καὶ σούρουπο στὸ ἰδιαιτερο κελὶ μας,
Γυροῦμε τὸν τροχὸ καὶ δῶς' του ξαίνομε
Σκοινιά μὲς στὴν πικρὴ τὴ φυλακὴ μας,
Κι' ἡ σιγαλιὰ ταραζεῖ πὺδ φοριχτότερα
Κι' ἀπὸ βοῆ καμπάνας τὴν ψυχὴ μας.

Κι' οὔτε ποτὲ φωνὴ σ' μώνει ἀνθρώπινη
Νὰ πεῖ δυὸ λόγια ἀπ' τὴν καρδιὰ βγαλμένα :
Καὶ στὴ θύρα κοιτοῦν μὲς' ἀπ' τὰ σίδερα
Κάτι μάτια σκληρὰ καὶ π. γωμένα :
Κι' ἀπ' ὅλους ξεχασμένοι, ὅλο σαπίζουμε
Μὲ ψυχῆς καὶ κορμιὰ σακατεμένα.

Κι' ἔτσι οἱ ἀλυσίδες τῆς ζωῆς σκοουριάζουνε
Μέσα στὴν καταφρόνια κι' ἐρημιὰ :
Κι' ἄλλοι θρηνοῦνε, κι' ἄλλοι βλαστημοῦνε
Κι' ἄλλοι δὲ βγάζουν οὔτε τσιμουδιά :
Μὰ οἱ Νόμοι τοῦ Θεοῦ εἶναι πὺδ πονόψυχοι
Καὶ σπάζουν κάθε πέτρινη καρδιά.

* *

Και καθεμιά καρδιά που σπάει ανθρώπινη,
Πίσω απ' τής φυλακής τή μαύρη θύρα,
Είναι σάν κείνο τὸ σταμνὶ που σκόρπισεν
"Ὅλο τὸ θησαυρὸ του στὸ Σωτήρα,
Και τοῦ λεπροῦ τὸ σπῖτι μοσκοβόλησε
*Απὸ ἐκλεχτὰ καὶ πλούσια νάρδου μῦρα.

Καλότυχοι ὅσων οἱ καρδιές τσακίζονται,
Κι' εἰρήνη βρίσκουν πιά συχωρεμένοι!
Και πὼς ἄλλιῶς κανεῖς μπορεί απ' τὰ κρίματα
Νὰ νύψει τὴν ψυχὴ του τὴ θλιμμένη;
Και πὼς ἄλλιῶς μπορεί νάμπει ὁ Θεάνθρωπος
Παρὰ ἀπὸ μιὰ καρδιά, ποῦναι σπυρμένη;

Κι' ὁ ἁμαρτωλὸς μὲ τὴ ματιὰ τὴ γιάλινη
Και τὸ λαιμὸ που τὸ αἷμα ἔχει μαυρίσει,
Προσμένει ἐκείνα τ' ἄγια χέρια που χανε
Τὸν κλέφτη στὸν Παράδεισο ὀδηγήσει.
Και δὲν καταφρονάει ποτέ; ὁ Κύριος
Μιὰ καρδιά που ἡ Μετάνοια ἔχει τσακίσει.

* *

Τρεῖς βδομάδες ζωὴ μόνο τοῦ χάρισεν
Ἡ κόκκινη τοῦ Ἀνθρώπου Δικαιοσύνη,
Μονάχα τρεῖς μικρὲς βδομάδες τοῦ ἄφισαν,
Νὰ φέρει στὴν ψυχὴ του τὴν εἰρήνη,
Κι' απ' τὰ χέρια που κράτησαν τὸ θάνατο,
Κάθε σταλιὰν αἱμάτου τὰ ξεπλύνει.

Και δάκρυα αἱματερὰ τὸ χέρι του ἔπλυναν,
Τὸ χέρι που χε σφίξει τὴν λεπίδα:
Τὶ μόνο δάκρυα τὴν ψυχὴν γιατρούουνε
Κι' αἷμα τοῦ αἱμάτου βγάξει τὴν κηλίδα:
Και τ' ἄλλο τοῦ Κεῖν σημάδι γίνηκε
Χιονόλευκη τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ σφραγίδα.

VI

Στὴ φυλακὴ τοῦ Ρίντιγγ, πέρα, βραίσκεται
Μιὰ ντροπερὴ θεσοῦλα ἔρημη καὶ ὑόνη,
Κι' ἐκεῖ ἀπὸ κάτω κείτεται ἕνας ἄνθρωπος
Που ἡ φλόγα μ' ἄγρια δόντια τονε λιώνει.
Κείτεται σ' ἕναν τάφο δίχως ὄνομα,
Τυλιγμένους σὲ πύρινο σεντόνι.

Κι' ἐκεῖ ἄ; κοιμάται, ὥσπου ἡ οὐράνια σάλπιγγα
Τοὺς νεκροὺς απ' τοὺς τάφους νὰ ξυπνήσει:
Ἄνόφελα γι' αὐτὸν τ' ἀναστενάγματα,
Κι' οὔτε μάτι γι' αὐτὸν ἄς μὴ δακρῖσει:
Εἶχε σκοτώσει ὅ,τι ἀγαποῦσε κι' ἔπρεπε
Τὸ δρόμο τοῦ θανάτου ν' ἀκλουθήσει.

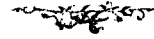
Κι' ὁ καθένας σκοτώνει ὅ,τι ἀγαπάει,
Και στὸν καθέναν τοῦτο νὰ εἰπωθεῖ,
Ἔνας θὰ ρίξει μιὰ ματιὰ σὰ χιόνι,

* Ἄλλος μὲ λόγια ἀγάτης θὰ χυθεῖ,
ὁ δευτὸς μ' ἕνα φέλιμα σκοτώνει,
ὁ ἄντρας ὁ γενναῖος μὲ τὸ σπαθί.

ΤΕΛΟΣ

Στὴ σελίδα 225, δευτέρα στήλη:

- 1) 1ος στίχος, ἀντὶ «φραγκισμοῦ» γράψε «φραγκισμοῦ»·
- 2) 2ος στίχος, ἀντὶ «νεραῖδοχορὸς» γράψε «νεραῖδοχορὸς»·
- 3) 3ος στίχος, «ὄλοῦθε σὰ στοιχεῖο νὰ τριγωνάει» κρέ-
πει νὰ τεῖ εἰῶναι μὲ δύο τελείες καὶ ὄχι μὲ ἐρωτηματικὸ.

ΜΙΑ ΑΚΟΜΗ ΟΝΟΜΑΤΟΛΟΓΙΚΗ ΣΗΜΕΙΩΣΗ

Στὸ ἄρθρο μὲ τὰ «Λειτουργικὰ ὀνόματα» τῶν
δὲ τελευταίων φύλλων τοῦ «Νουμά» ἀνάφερα σὲ μιὰ
παρένθεση τὰ νεοελληνικὰ παρανόματα *Κούρτης, Λού-
πος, Αλούπης* συγκρίνοντάς τα μὲ τὰ βλάχικα τοῦ πί-
νακα Kurt καὶ Luptsj. Ἔπρεπε νὰ κάνω καὶ μιὰ ση-
μείωση ἐκεῖ ἢ μιὰ παρένθεση καὶ δὲν τὴν ἔκανα, γιὰ
νὰ μὴν παραφορτώσω τὸ ἄρθρο.

Δὲ θέλω νὰ νομισθῇ ὅτι εἶναι τελειωτικὴ κρίση
μου πὼς τὰ παρανόματα τοῦτα, τὰ Ἑλληνικὰ ἐγγλ.
εἶναι ἀπὸ τὸ τουρκικὸ Kurt ἢ Gurt (=λύκος) τὸ ἔνα
καὶ ἀπὸ τὸ βλάχικον lup ἢ τὸ λατινικὸ ἢ Ἰταλικὸ lu-
pus(ο) τὰ ἄλλα δύο. Ἄπλως ἔκανα μιὰ παραβολή, γιὰτὶ
νομίζω πιθανὴ καὶ τὴν παραγωγή αὐτὴ κατὰ σὲ ἄλ-
λες. Μπορεῖ ἀκόμη ἡ τουρκικὴ καὶ ἡ λατινικὴ λέξη
νὰ εἶναι μιὰ ἀπὸ τὶς διάφορες ἴσως πηγὲς ὀνομάτων
παρόμοιων πρὸ συντακτικῆς ὑστερα στὸν ἴδιον τύπο.
Γιὰτὶ καὶ σὲ πλῆθος παρανομάτων συμβαίνουν διάφο-
ρες διασταυρώσεις, ἔπως γίνεται καὶ στὰ βαρβαριστικά:
Τὸ *Γεράκης*, λ. χ. μπορεί νὰ εἶναι ἀπ' τὸ γεράκι, τὸ
πούλι, μπορεί ἔμωσ νὰ εἶναι καὶ ὑποκοριστικὸ τοῦ Γέ-
ρος (εἶναι τέτοιο παράνομα). Τὸ *Κοντόπουλος* μπορεί νὰ
εἶναι ἀπὸ *Κοντός*, μπορεί καὶ ἀπὸ *Κόντος*, *Κόντης*. Τὸ
Τσελεπίδης μπορεί νὰ εἶναι ἀπὸ *Τσελεμπής*,* ἀντὶ: *Τσε-
λεμπήδης*, μπορεί καὶ ἀπὸ *Τζελέπης* (τουρκ. = ἐμπορο-
χασάπης, κείνης πρὸ ἀγοράζει σφαγὰ ἀπ' τὰ χωριά
καὶ τοὺς τσοπάνιδες), ἀντὶς *Τζελεπίδης*. Τὸ *Σκουλού-
δης* μπορεί νὰ γεννήθηκε ἄμεσα ἀπὸ τὸ *σκουλούδι*
(ἔχει τὸν τύπο ὁ Σομαβέρας) μπορεί καὶ κατὰ τὰ *Νι-
κολοῦδης*, *Μιχαλοῦδης*, *Χατζοῦδης*, *Σμυρνοῦδης*
κτλ. νὰ εἶναι ἀπὸ τὸ βαρβαριστικὸ *Σκουλήης*, πρὸ πιστεῶ

* Γνωστὴ στὸ Ρωμαῖκο τουρκικὴ λέξη (ὁ Χάμιερ τὴν
παράγει ἀπὸ τὸ λατινικὸ coelebs) ἀντίστοιχη τοῦ δικοῦ
μας ἀφέντης, ἀφεντικό. Εἶταν πρὸ πάντων σὲ χρῆση καὶ
εἶναι ἀκόμη, θαρρῶ, στὴν οἰκογένεια καὶ τοὺς ἀπογόνους
τῶν Σουλτάνων τοῦ Ἰκόνιου.

νά βγήκε από συγκοπή του Χρυσόσκουλος. Κτλ. κτλ.
 "Έτσι και γι' αυτά που ανάφερα μπορεί κανείς να σκεφτεί και να βρει διάφορες παραγωγές.

Απίθανο μου φαίνεται ότι το Κούρτης μπορεί να προέρχεται απ' το λατινικό όνομα Curtius ή το επίθετο curtus αλλά δεν είναι και αδύνατο. Μπορεί ακόμη να είναι απ' το κούρτη, αούτ, ή απευθείας με την κατάλ.— σχηματισμένο ή από τη γενική: της κούρτης (άνθρωπος), όπως Εύταξίας (=της Εύταξίας), Σακελλίων (δεν είναι από γενική, μου φαίνεται; Γιατί βρίσκω και «δ Σακελλίου της Μ. Εκκλ.» στον πρόλογο μιας παλιάς έκδοσης της «Ορθόδοξ. Όμολογίας») κτλ. Διόλου απίθανο νάχη σχέση και με το αρθάντικο και βλάχικο Σκούρτης (που πάλι προέρχεται απ' το λατιν. curtus), να έχασε δηλ. το σ. απ' την αρχή, αν και δεν μπορώ να θυμηθώ αυτή τη στιγμή κανένα παράδειγμα για τέτοιο πάθος, ενώ το αντίθετο, λ. χ. τρωγάλια—στραγάλια, βώλος—σέωλος, Πέτζα (αν δεν κίνω λάθος) —Σπέτσες, είναι πολύ συχνό. (Δες κι άλλα παραδείγματα στο Κ. Φοϋ, Lants κτλ.). Πρέπει ακόμη για το Κούρτης να παραβληθούν οι ονομασίες χωριών: Κούρταγα, Κουρτινικι ή ποια άλλη, ή Κούρτ Ηλας, ή Κούρτοβικ κτλ.

Ο Λούπος πάλι κι ο Αλούπης πρώτα πρώτα δεν αποκλείεται εξάπαντος να προέρχεται από Αλύπιος** Έπειτα μπορεί να είναι κι από την άλεποϋ, γιατί υπάρχει και Αλίπης (αν δεν είναι από τυπογρ. λάθος) και μεσαιωνικά παρανόματα Αλωπός, Αλωπός. Πβδλ. και Αλεπουδέλης. Και περισσότερο μπορεί να είναι από το λούπης, είδος πουλιού. Αλλά και το λούπης φαίνεται πάλι να είναι απ' το lupus ή απ' το άλεποϋ. Κάποια Γλωσσα μας δίνει: "Αρπος, ή άλοπος, ή άετός. Μιά άλλη: Λούπης, άρπης. Τίποτα αναντίρρητο δεν μπορεί να βγεί απ' αυτά.

Για να έρμηνευτούν σίγουρα κάτι τέτοια ονόματα πρέπει να ζητηθή πρώτα μήπως υπάρχουν τίποτα ιστορικές ειδήσεις πάνω σ' αυτά ή τουλάχιστο να μαζευτεί πρώτα όλο το σχετικό υλικό και να συνεξετασθή.

Χωρίς την ιστορία και για φανερότερη καταγωγή ακόμη ονόματα μπορεί να χωρέσουν άμφισβητές λογής λογής: Σκιαδάς λ. χ. θάλα: βέβαια ή ο τεχνίτης ή ο πουλητής σκιαδίων. Αλλά από πότε άραγε χρονολογείται το σημερινό αυτό παράνομα; Γνωστό ότι την παλιά λέξη σκιαδίων θέλησαν οι πατέρες μας να την ξαναφέρουν σε χρήση και ξέρουμε και τους Σκιαδιστές που πικαιζαν ρόλο στα τελευταία χρόνια του Όθωνα. Να είναι απ' αυτή την εποχή το σημερινό όνομα Σκιαδάς ή είναι από την άρκετά παλιά κεφαλονίτικη, ή δε γελεμέικη, αίχογένεια των Σκιαδάδων; Κι αυτό πάλι το παλιό Σκιαδάς τί παράξενο, να μην είναι σαν το σκα-

** Στην παρένθεση εκείνη του άρθρου δεν εκφράστηκα καλά λέγοντας «που δεν μπορεί να είναι από Αλύπιος». Ήθελα γά 'πώ: «που ο νομίζω πιθανό να είναι κτλ.»

ραμαγκάς κτλ., ή τεχνίτης ή ο πουλητής, αλλά να είναι καμμιά συγκοπή; Άλλο παράδειγμα: το Στραβοσκιάδης το έζηγώ περίφημα: Κείνος που φορεί στραβά το σκιάδι του*** όπως και το Τρουπουσκιάδης, Κείνος που φορεί τρύπιο σκιάδι. Αλλά σά βρίσκω στην Ήπειρο χωριό με τόνεμα Σταυροσκιάδι, γίνουμαι έπιφυλαχτικός και πρέπει να κυτάξω να βρω τί συμβαίνει, αν δεν πρόκειται για τυπογρ. λάθος. Σκέφτουμαι ότι θα παραμορφώθηκε ίσως τόνεμα του χωριού έπίτρες, αλλά δε φτάνει ή σκέψη; πρέπει να βρεθθή, αν μπορεί, καμμιά θετική απόδειξη. Κτλ. κτλ.

Το κέσω, γιατί δεν πιστεύω να έχουν πολλή όρεξη οι αναγνώστες του «Νουμά» νακούσουν τα βασανάνια της έρευνας των ονομάτων. Θέλησα μόνο να κάνω μια σημείωση σχετική με το άρθρο μου, για να μην παρανοηθώ ή παρενθασθώ με τον Κούρτη και τον Αλούπη Πριν υπογράψω, προσθέτω ότι στον κατάλογο των παρανομάτων του ίδιου άρθρου το Giuptsi, αν πρόκειται να διαβαστή με τη γαλλική άξία ταυ g, πρέπει να γραφτεί Giuptsi (Γκιούπτσι) και στα διπλά παρανόματα το Singa να διορθωθεί σε Singa.***

I. ΣΤΑΜΝΟΠΟΥΛΟΣ

*** Θυμώμαι ότι, όταν είμουν παιδί, κάπιο διάκαλό μας που ήφοροδσε στραβά τό κ-πέλλο του, τονέ λέγαμε στραβοκαπέλα.

**** Αφού στοιχειοθετήθηκαν τά πάρα πάνω κ' ύστερα, βρήκα μιά πληροφορία, που δείχνει σωστό τό Σταυροσκιάδι, την ακολουθη' επί Καντακουζηνού οι πρώτοι των Θεσσαλονικέων εκκλησιαστικών έβαλαν τούς σταυρούς εν τοις σκιάδιοις αυτών». Μένει τώρα να εξακριβωθή αν και τό Στραβοσκιάδης έχει την ίδια καταγωγή ή είναι ανεξάρτητα σχηματισμένο ή νεότερικό.

Θ Ε Ρ Ο

Στόν κίτρινο στροκάκιμο
 του θεριού ή γήριος
 μ' έψεψε και μ' έστέγνωσε
 όλημερίς ή λίβα,
 κ' ή άργατιά κακότροπη
 ραγιαδομαθημένη
 με τή φοβέρα μ' έπλισε
 κι' άργιεψε τή ψυχή μου.

Μά σήμε-άφθε ένα μικρό
 για να σταχολογήση
 λιβακωμένη μου ή ψυχή
 δροσιά: σταλιέ τό δέχτη
 και στην άταλωσύνη του
 όλη ένα χάλδι έγίνη
 να τό δροσίση απ' τής δουλειάς,
 τής άργατειάς τό λίβα.

N. A.

Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΛΑΪ' ΣΤΗΝ ΑΓΑΠΗ

5.—

6.

Σιγά σιγά ο Παύλος άρχινησε νά τρώει και τó βράδι στό σπίτι του Λερού. Χειμώνας είτανε, πού νά τρέχει έξω, έπειτα έτσι γλύτωνε και τά μπλεξίματα μέ φίλους και τά κακονόχια.

Ένας ύπνος πιά τους χωρίζε. Όλη μέρα μαζί. Πότε στό γραφείο του Παύλου, πότε στό σχολνάκι μέ τó πιάνο, πότε στην τραπεζαρία. Καμιά φορά μέ τις χειμωνιάτικες λιακάδες και περίπατο. Όχι όμως οί δύο τους. Ή κ. Πραξιθέα, ή ο Λερός, μαζί. Και νά, ο λόγος πού την Άλίκη δέν την εύχαριστούσε και τόσο ó περίπατος. Μά ούτε τόν Παύλο. Νάτανε νά βγαίνουν οί δύο τους μοναχά, άλλο ζήτημα.

Ένα βράδι ó Λερός, ότò τραπέζι, μέ τή συνηθισμένη του έλευθεροστομία, είπε :

— Βλέπω μέ χαρά μου, Παύλο, πώς από καιρό ένας ύπνος μοναχά σε χωρίζει από μάς. Νά σου δώσουμε την Άλίκη, νά μη σε χωρίζει ούτε ó ύπνος!

— Σε κολό σου, Σταμάτη!... Τι λόγια είν' αυτά μπροστά στα παιδιά! του παρατήρησε ή κ. Πραξιθέα.

Ή Άλίκη κατακοκκίνισε. Ό Παύλος λέξη δέν ξεστόμισε. Κέρωσε. Κι ó Λερός βλέποντας την έντύπωση πού κάμνε τά λόγια του, είπε :

— Μωρέ, γιά νά περνάει ή ώρα τά λέμε αυτά!... Κουδέντες του άέρα!...

Τις άποκριές ó Λερός είχε καλέσει μερικούς φίλους ένα βράδι σπίτι. Νά ξεσκάσουμε και λίγο, νάν τó σκούσουμε! Τι διάολο! Καλογερίστικη ζωή θά περνάμε; Είχαν έρθει λοιπόν αρκετοί φίλοι, είχαν έρθει και κορίτσια αρκετά, καθώς και νέοι, ή μεσιανή τρίφυλλη πόρτα πού ένωσε την τραπεζαρία μέ τó σχολνάκι είχαν άνοιχτεί πέρα πέρα, διάπλατα, είχανε λυθεί και τά κρεβάτια στις κρεβατοκάμαρες, και δός του πιά χορός και πιάνο και φαγοπότι και γέλιχ. Ή κρεβατοκάμαρη του Λερού είχε μεταβληθεί σε πρόχειρη τραπεζαρία. Έκει μέσκα τόχε στρώσει λοιπόν ó Λερός μέ κάτι μεσόκοπους, παλιούς συντρόφους του τούς περισσότερους, στό φαγοπότι, κι ó Παύλος, πού πειραζότανε νά βλέπει την Άλίκη νάν τή χορεύει ó ένας κι ó άλλος κρεμανταλάς, είχε άποτραβήχτεί στην τραπεζαρία και τόντσοζε κι αυτός.

Κατά τά μεσάνυχτα ξαναμπήκε στη σάλα. Είτανε και λίγο στό κέφι. Τό κρασί τόν είχε ζαλίζει λίγο. Ή Άλίκη κρατώντας στό ένα της χέρι ένα γυάλινο δισκάκι μέ ρακογυάλια και στ' άλλο ένα μπουκαλάκι μέ λικέρι, πήγαινε σε κείνους πού δέ χορεύανε μά καθόντουσαν γύρω στη σάλα και τούς κερνούσε.

Ζώγασέ και τόν Παύλο.

— Τι έγινες άπόψε; Όλο μέ τή γερούσια... θά πάρεις ένα λικέρι;

— Όχι! Κάθισε!...

Και την κάθισε στην πλαγιή του καρτέκι. Τό δισκάκι και τó μπουκάκι τάπίθωσε σ' ένα πλαγιό τραπέζακι.

— Κάθισε νά κουβεντιάσουμε, της είπε.

— Άπόψε:

— Ή ποτέ!

Τό «ποτέ» τόπε μ' έναν τόνο βρόυ και της έπιασε άμέσως τó χέρι.

— Τι κάνεις; τούπε. Μάς βλέπουν! και προσπάθησε νάποσύρει τó χέρι της. Ό Παύλος δέν της τάφτινε.

— Κι ά μάς βλέπουν; τή ρώτησε.

— Μά θά κκοθάλουν!... Μάς βλέπει κι ή μητέρα!... Νά, άντικρύ στον καναπέ κάθεται και κάρφωσε τά μάτια της άπάνου μας!...

— Αϊ, κι ά μάς βλέπουν, τί παϊράζει: Δέ θά γίνεις γυναίκα μου;

— Γυναίκα σου; ρώτησε τó κορίτσι ξαφνιασμένο.

— Δέν τó θέλεις;

— Έγώ; ρώτησε τρέμοντας από συγκίνηση. Μά πότε;...

— Στάσου!

Σηκώθηκε από τή θέση του και τράδηξε ίσια στην τραπεζαρία. Μόλις μπήκε έγραψε του Λερού νά σηκωθεί.

— Βρέ, κάτσε νά πιούμε!

— Μιά στιγμή, σά; παρακαλώ!...

Ό Λερός σηκώθηκε και τονέ ζώγασε.

— Αϊ, τί θέλεις; τονέ ρώτησε.

— Μεσ δίνετε την Άλίκη γυναίκα; τούπε ξερά κι άπερίφραστα. Ό Λερός ξαφνιάστηκε.

— Μιλάς σοβαρά, παιδί μου;

— Μά τί; παίζουμε;

— Τότε μένει κάτι άκόμα...

— Ποιό; ρώτησε συγκινημένος ó Παύλος.

— Νά δούμε ά σε θέλει και τó κορίτσι.

— Έλπίζω...

— Νάν τή ρωτήσουμε!... και πήγε στην πόρτα και τή φώναζε. Ή Άλίκη ήρθε.

— Άκουσε δώ, παιδί μου. Ό Παύλος σε ζήτησε γυναίκα του... Τονέ θέλεις; Πες λεύτερα τή γνώμη σου. Έγώ δέ θέλω νά 'σ' έπηρεάσω... Έσύ θά ζήσεις μαζί του κι όχι έγώ... Λοιπόν περιμένω νά...

— Ή αυτόν ή κανέναν άλλονε! τόν άντίκοψε ή

Ἄλλικη, βλέποντας πῶς τὰ λόγια τοῦ πατέρα της τε-
λιωμὸ δὲ θῆχανε.

— Μωρὲ, μὴν παίρνεις φωτιά ἔτσι ἀμέσως ἀμέ-
σως! Σκέψου καὶ λιγάκι...

— Σκέφτηκα ἀρκετά, πατέρα, καὶ τόποράσις!...

Ἦ αὐτὸν ἢ κανέναν ἄλλον!

— Τότε μὲ τὴν εὐχή μου!...

Καὶ τοὺς ἔνωσε τὰ χέρια καὶ δῶσανε μπρός του
τὸ πρῶτο φιλὶ. Ἐπειτα τοὺς πήρε ἀπὸ τὸ χέρι καὶ
τοὺς ἔσυρε στὴ θάλα.

— Σταθῆτε! φώναξε στοὺς γλεντοκόπους. Ἐχω
κάτι σπουδαῖο νὰ σᾶς ἀναγγεῖλω!

Τὸ πιάνο, ὁ χορὸς, οἱ κουδέντες πάσανε. Τὸ ἐπί-
σημο ὕψος τοῦ Λερός ἄπλωσε σιγῇ σὲ θλα.

— Ἀπόψε, εἶπε, ἀρραδωνιάζω τὴν κόρη μου μὲ τὸ
δικηγόρο κ. Παῦλο Κιτρικιά!... Καὶ θὰν τὸ βρον-
τίξουμε ἴσασμε τὸ πρῶ!... Δὲν ἔχει κανέναν νὰ φύ-
γει!...

— Καλὰ στέφανα! καλὰ στέφανα!

— Νὰ ζήσουνε!

— Ταϊριασμένο ζευγάρι!

Κι ἄλλα τέτια, συνειθισμένα, εὐκήθησαν οἱ καλε-
σμένοι καὶ μόνο ἢ κ. Πραξιθέα δοκίμασε νὰ λιγοθυ-
μήσει ἀπὸ τὴ σύγκληση.

— Ἔτσι ξαφνικά τὰ κάνει πάντα ὁ Λερός, εἶπε
ἄμα τὴ συνεφέρανε, μὰ δὲν πειράζει! Ἄς εἶναι ἔτσι
καλὰ κι ἂς εἶν' καὶ ξαφνικά!

Τὸ γλέντι κράτησε ὡς τὰ ξημερώματα. Σ' ἔλο αὐ-
τὸν τὸν καιρὸ οἱ ἀρραδωνιασμένοι, ἀποτραδηγμένοι
σὲ μιὰν ἄκρη, ἀδιαφοροῦσανε γιὰ θλα πού γύρω τοὺς
γινότανε. Ζούσανε στὸν κόσμον τοὺς αὐτοί, στὸ
δικό τους κόσμον, πού κείνη τὴ νύχτα πιστέψανε κιό-
λας πῶς τονὲ δημιουργήσανε.

7.

Τὴν ἄλλη μέρα, ὕστερα ἀπὸ λιγοστὸ καὶ ταραγμένο
ὕπνο, σὰ σηκώθηκε ὁ Παῦλος τὰπομεσήμερο καὶ νί-
φτηκε καὶ ἐκπλώθηκε σὲ μιὰ μουσαμαδένια πολτρό-
να πούχε στὴν κάμαρά του νὰ καπνίσει τὸ τσιγάρο
του, συλλογίστηκε πῶς δὲν εἶναι πιὰ λεύτερος.

— Διάβολε! μουρμούρισε.

Μὰ σὲ λίγο σὰ νὰ καλοσκέφτηκε, ἡ μορφὴ του ἰλά-
ρωσε καὶ ἀπὸ τὸ στόμα του, μαζὶ μὲ τὸν καπνὸ τοῦ
τσιγάρου, ξεφύγανε καὶ τὰ λόγια:

— Σκλαδιά μὰ μὲ ἄλυσίδες τριανταφυλλένες!

Ντύθηκε καὶ μπήκε στὴς ἀρραδωνιαστικίας του.
Τονὲ δεχτήκανε μὲ ἀνοιχτὴ ἀγκαλιά. Ὁ Λερός καὶ ἡ
κ. Πραξιθέα πήσανε ἀμέσως ἀπέναντί του θέση πα-
τέρα, προστατευτική. Ἡ Ἄλλικη ὕστερ' ἀπὸ τὸ ἀπκ-
ραϊνῆτο φιλὶ τὸν τράδηξε παράμερα, στὴν κάμαρά
της.

— Πάμε νὰν τὰ ποῦμε! τοῦ εἶπε.

— Στάσου, παιδί μου, μὴ μὰς τὸν παίρνεις! Τονὲ
θέλουμε καὶ μεῖς!... παρατήρησε ὁ Λερός.

— Βέβαια, τονὲ χρειάζομαστε καὶ μεῖς! πρόστετε
ἢ κ. Πραξιθέα.

— Τί νὰ τὸν κάνετε; ρώτησε Ἰγελαστὴ ἡ Ἄλλικη.

— Μὰ πῶς τί νὰ τὸν κάνουμε! εἶπε ὁ Λερός. Γά-
μος θὰ γίνει, πρέπει νὰ μιλήσουμε καὶ γιὰ τὴν προί-
κα! Διάολε! Ἀτοίγγακι δὲν εἴμαστε!

Ὁ Παῦλος τότε διακμυρῆθηκε.

— Γιὰ τὴν προίκα δὲ μὲ νοιάζει ἐμένα!... Ἐγὼ
τὴν Ἄλλικη σὰς ζήτησα, ὄχι τὴν προίκα!...

— Καλὸς ὁ λόγος σου, μπρὲ παιδί, μὰ... ἀντι-
σκοφε ὁ Λερός.

— Κανονίστε τὰ ἐσεῖς ἔπως τὰ θέλετε! εἶπε ὁ
Παῦλος κι ἀποτραδηγῆθηκε μὲ τὴν Ἄλλικη νὰ ποῦνε
τὰ δικά τους.

Ὁ Λερός ἐπέμενε νὰ γίνει ὁ γάμος, ἀφοῦ πρῶτα
πάει ὁ Παῦλος καὶ τὴν ἀδεία του. Ἡ Ἄλλικη δὲν ἤ-
θελε οὔτε νὰν τὰκούσει αὐτό. Ὁ γάμος νὰ γίνει μιά,
ἄρα ἀρχύτερα. Τί νὰ περιμένουνε τὴν ἀδεία! Τὴν παίρ-
νει κ' ὕστερα ἀπὸ τὸ γάμο. Μήπως ὁ Παῦλος δὲ θᾶχε
ὄλη τὴν ἡσυχία του νὰ μελετήσῃ καὶ παντρεμένος;
Ὁ Παῦλος οὔτε νὰ εἶλεγε οὔτε ὄχι. Ὅπως θέλανε!...
Αὐτὸς γιὰ ἓνα μόνο φρόντιζε. Νὰ κυλᾶνε οἱ μέρες χα-
ρούμενες, ἔπως κυλούσανε. Μακάρι πάντα ἔτσι κι ἔς
μὴ γινότανε ὁ γάμος ποτέ. Εἶχε ἔτι ὄνειρευότανε κι
ἔτι λαχταροῦσε: Γυναίκα δική του, ἄθρωπο πού τὸν
ἀγκαλοῦσε, σύντροφο πιστὸ στὸ ταξίδι τῆς ζωῆς. Γιὰ
γάμος καὶ γιὰ προίκα λεπτὸ δὲν ἔδινε. Θέλανε
καὶ τὴν ἀδεία τοῦ δικηγόρου; Νὰ τὴν πάει κι αὐ-
τὴ τώρα; ἀργότερα; ἔποτε θέλουν. Ἦσυχο νὰ τὸν ἀ-
φίσουνε μοναχά, ἦτυχο νὰ χαίρεται τὴν ἀγάπη του!
Ἡ ζωὴ τοῦ ἀρραδωνιασμένου χρόνια λαχταροῦσε νὰ
κρατήσῃ. Ἐκνάλεγε τὰ λόγια πούλεγε στὸ Πανεπι-
στήμιό. Ὁ τελειόφοιτος εἶναι ἡ καλύτερη κατᾶστα-
ση τοῦ νέου. Οὔτε φοιτητῆς εἶναι πιὰ κανεὶς οὔτε δι-
δάχτορας. Κάτι ἀόριστο, θαμπό, δίχως φροντίδες καὶ
δίχως εὐτύνες, ἓνα εἶδος μούχρωμα τῆς νεανικῆς
ζωῆς. Ἔτσι κι ὁ ἀρραδωνιασμένος. Τελειόφοιτος στὴ
ζωὴ, πὲς. Οὔτε παντρεμένος, μὰ οὔτε κι ἀνύπαντρος.
Ἐρωτεμένος μοναχά! Νά, ἡ εὐτυχία!

Τὰ συλλογιζότανε αὐτὰ καὶ χαμογελοῦσε, ἰκα-
νοποιημένος μὲ τὸν ἑαυτὸ του. Ὡστόσο κι ὁ γάμος
ἄμα ἦρθε, ὕστερ' ἀπὸ δυὸ μῆνες, τέλος τοῦ Ἀπρίλη,
δὲν τοῦ τάραξε καθόλου τὴ χαρὰ του. Τὴν Ἄλλικη
τὴν ἀγαποῦσε τρελλά. Τὸν ἀγαποῦσε καὶ κείνη.
Μὰ κ' οἱ ἄλλες τοὺς ὑπόθεσε, οἱ σχετικὲς μὲ τὸ
γάμο, ἄσκημα δὲν πήγανε. Ὁ Λερός ἔδωσε τριάντα
χιλιάδες προίκα στὴν κόρη του. Μὰ ὄχι ἔλα με-
τρητά. Μόνο πέντε χιλιάδες κι αὐτὲς σὲ δάνειο μὲ
ὑπόθηκη. Μὲ τίς ἄλλες; εἰκοσιπέντε ταῦς ἀγόρασε ἓνα
σπίτι δίπλα στὸ Κολωνάκι, πού θὰ μπορούσανε νὰ
κάθουνται, νὰ παίρνουν καὶ καμιὰ ἑκατοστὴ δραχμὲς
τὸ μῆνα νοίκι. Τὸ σπίτι τῶραφε σ' ὄνομα τῆς Ἄλλι-
κης, προίκα ἀδιατίμητη, γιὰ νὰ μὴν μπορούνε νὰν
τὸ πουλήσουν τὰ παιδιά. Τῆς εἶχαν κι ἔλο τὸ νοι-
κοκυριὸ τῆς δώτερ, μοναχοκόρη, βλέπει, κ' ἔτσι ὁ

Παύλος, πούχε ακόμα άράγωτα στην Τράπεζα μερικὰ παραδάκια, ως έφτά όχτώ χιλιάδες, κκλοπέ- ρασε την πρώτη χρονιά του γάμου του.

Όυτε την κλωνιάσανε μάλιστα οι ντόπιοι τρεις πότε και πώς κύλησε ή πρώτη χρονιά. Καθίσανε ένα δυό μήνες, στην άρχή, στο Μαρούσι, τό κκλοκίρι ταξι- δέψανε στα Δωδεκάνησα, ένα μήνα δώ κι άλλονε και, τό χυνόπωρο γυρίσανε στην Άθήνα και καθίσανε ένα έναμιση μήνα με τὰ πεθερικά τους, κι άρχές του χειμώνα, σάν επιδιορθώθηκε και καινούργιασε πιά δλωδιόλου τό πάνου πάτωμα του σπιτιού τους, πή- γανε και καθίσανε σ' αυτό.

Σκέσες πολλές δέν άνοιξαν. Καθόλου, πές. Θέλανε νά μένουν οι δυό τους, άπομονωμένοι μέσα στον πα- ράδεισο της αγάπης τους. Κ' έξόν από τους γονιούς της Άλίκης κι από δυό τρεις ακόμα οικογένειες φι- λικές του σπιτιού της, άλλους δέ βλέπανε. Ένα δυό συνάδερφοι του Παύλου, όχι δικηγόροι, μά φιλό- λογοι, πηγαίνανε πού και πού σπίτι τους κνήνα βράδι. Μά κι αυτοί σιγά σιγά άποτραδηχτήκανε γιατί σάν πηγαίνανε κνήνα βράδι νάν τους κρατή- σουνε συντροφιά, κι ο Παύλος κ' ή Άλίκη δείχνανε με τό φέρισμό τους πως δέ βλέπανε την ώρα νάν τους άδειάσουν την γωνιά και νάν τους άφίσουν ήσυχους.

Στό χρόνο πάνου γεννήθηκε τό πρώτο τους παιδί. Είτανε κοριτσάκι και τό χαρήκανε όλοι, έξόν από τό Λερό πού τόθελε νάναι άγώρι για νάν τό κάνει χωροφύλακα.

Τό κοριτσάκι τό βαφτίσανε και τό είπανε Άννα, τόνομα της μητέρας του Παύλου.

— Τώρα νά κάμετε την Πραξιθέα! είπε ή πεθερά.

— Όχι, τώρα θα γεννηθει ο χωροφύλακας! φώ- ναξε ο Λερός στρήθοντας τό άρειμάνιο μουστάκι του.

8.

Μαζι με τό πρώτο παιδί ήρθε και τό πρώτο σύγγε- φο στην αγάπη τους. Ο Παύλος ένα βράδι έφαγε έξω με φίλους του, δίχως νά προειδοποιήσει την Άλίκη. Σά γύρισε τὰ μεσάνυχτα σπίτι, τή βρήκε την γυ- ναίκα του στο κρεβάτι. Καμώθηκε πως κοιμόταν άμα μπήκε στην κρεβατοκάμαρα, και σάν έσκυψε και τή φίλησε στο μέτωπο, ξετινάχτηκε σά νά την έγλειψε γυμνοσίλιαγκας, στραβομουτσούνιασε και ξανάρχισε τό ροχαλητό. Τό πρωί μουτρα. Με τὰ τοιγάκια βγαίνανε τὰ λόγια από τό στόμα της κι άμα άρχίνησε νά της δικαιολογιέται ο Παύλος, τον άντίσκοψε από- τομα:

— Άντρας είσαι και δέν έχεις νά δώσεις σε κνήνα λογαριασμό!

Ίσαμε κείνο τό πρωινό δέν τόχε νιώσει ακόμα πως με τό γάμο ή λευτεριά του χάθηκε. Ίσως και γιατί δέν είχε κάνει ακόμα πάνου σ' αυτό καμιά δοκιμή. Νά, όμως τώρα πού ή πρώτη δοτιμή έγινε και ή ά- πάντηση του δόθηκε τόσο σκληρή.

— Δέν είμαι λοιπό λεύτερος πιά νά ζω όπως θέλω; συλλογιόστηκε κι ανατριχίλαξε με τό συλλογισμό του αυτό. Και επειδή μέσα του, κι από φυσικό του κι από τις μελέτες του, είχε γιγαντωμένο τό συναίσθημα της λευτεριάς, άρχίνησε σοδάρά νάν τή συλλογιέται τή σκλαδιά του. Είτανε ζμως και τάλλο. Ο Παύλος από παιδί συνείθισε νά σκέφτεται ποιητικά κ' έτσι νά την παίρνει τή ζωή. Όυτε τόχε φανταστεί ποτέ πως με τό γάμο τὰ δνεира ψαλιδιζονται και ή σκέψη στε- νεύει. Ακόμα και πως δέν έχεις τό λεύτερο νά ζεις όπως θέλεις εσύ, μά είσαι υποχρεωμένος τὰ συνήθεια σου νάν τὰ άναρμονίζεις με τὰ συνήθεια του άλλου και τή ζωή σου νάν τή σιδιβάζεις με του συντρόφου σου τή ζωή. Έτίες σκέψες πού βγαίνουσι από την πέτρα της ζωής δέν τις είχε κάνει ποτέ ίσως μάλι- στα νά είτανε και νωρίς ακόμα.

Τό μετημέρι, στο τραπέζι, τάσιαζε με τή γυναίκα του. Της υποσκέθηκε, της όρκίστηκε, πως δέ θα ξα- ναλείψει από τό σπίτι. Μά ύστερ' από λίγες μέρες πάτησε τον όρκο του. Τούτη τή φορά πίστηδες. Έ- μεινε με φίλους του στην μπύρα ίσαμε τις δέκα τό βράδι. Ωχ, άδερφέ! Με τις κότες θα κούρνιάζουμε; Γυρίζοντας σπίτι, βρήκε τή γυναίκα του στην τρα- πεζαρία. Τον καρτερούσε ξεπλωμένη σε μιά πολτρό- να, και μόλις τον είδε τοόόκαλε τις φωνές.

— Δέν είναι κατάσταση αυτή!... Άν είναι νά ζεις έτσι ρέμπελα, νά μου τό πεις, φίλε μου, νά πάρω την κόρη μου και νά πάω στον πατέρα μου!...

— Πολύ χωροφυλακίστηκε φέρνεσαι! της παρη- τήρησε χαμογελώντας ο Παύλος.

— Θα βρεις και τον πατέρα μου τώρα; Αυτό μάς έλειπε! και πήγε και κλειδώθηκε στην κάμαρά της.

Ο Παύλος πέρασε όλη σκεδόν τή νύχτα άπνος στο γραφείο του. Είχε άρχινήσει κι αυτές νά φουρ- κίζεσαι σ' αλήθεια. Μά τέτια ζωή νάν τή βράσει. Σκλαδιά πές της, όχι ζωή. Γιατί έλειψε μιά ώρα από την όρισμένη; Μά τότε γιατί δέν τονέ ράδει κι άπάνου στο φουστάνι της; Φαίνεται δέν τον αγαπάει πιά. Άν τον αγαπούσε, τέτιες πασαρίες δέ θάν του τις έκανε.

Τό πρωί πού μπήκε στη κρεβατοκάμαρα, βρήκε την Άλίκη πεσμένη πάνου στην κούνια της Άννας, νά λούζει τό παιδί με τὰ δάκρια της και νάν του λέει:

— Ηάει, παιδί μου, πιά. Δέν έχεις πατέρα!... Είσαι όρφανό!

Ο Παύλος καταταράχτηκε.

— Μά, Άλίκη μου, τί είν' αυτά πού λές! της εί- πε με συμπόνια.

— Είμαι αυτά πού λέω, κύριε, του άποκρίθηκε, κι α δέν τὰ νιώθεις, τόσο τό χειρότερο για σένα!...

Τή ζύγωσε. Δοκίμασε νά την άγκαλιάσει. Του άν- τιστάθηκε. Του άντιστάθηκε πολύ. Τονέ δάγκωσε μά-

«Λίστα στο χέρι. Φώναξε. Ζήτησε και την προστασία της κόρης της: «Παιδί μου, σώσε με!» Επιτέλους τή νίκησε, τήν έβριξε στο κρεβάτι και τή φίλησε γλυκά στο στόμα.

— Σάν παιδί κάνεις, καημένη! τής είπε χαιδευτικά.

Μιά κ' έγινε η αρχή, οι τέτιες σκηνές έρχόντουσαν εξακολουθητικά. Άν όχι κάθε μέρα, κάθε δεύτερη όμως μέρα σίγουρα. Πότε γιατί άργησε λίγο το μεσημέρι, πότε γιατί κακομίλησε τής υπηρέτριας, πότε γιατί ο τόνος τής φωνής του είτνα διαταχτικός και πάντα για τέτιες άσημάντες, και γελοίες τις περισσότερες φορές, άφοριές.

— Πάει πιά, δέ μ' αγαπάει η Άλίκη! συλλογιζότανε. Μά πάλι παρηγοριότανε μοναχός του:

— Μπορεί τέτια νάναι η συζυγική αγάπη!... Ποιός ξέρει!

Και τά δικά του όμως νεύρα δέ μένανε όλωςδιόλου ήσυχα. Άντι νά ύποχωρεί και νά σωπαίνει σαν έδλεπε νευρική τήν Άλίκη, νούριαζε κι αυτός, έδραζε κι αυτός τις φωνές, έβριζε, ήχτυπούσε τις καρέκλες κάτου, μιá φορά μάλιστα σήκωσε και τήν καρέκλα νάν τής τή φέρει κατακέφαλα.

— Τεμπελχανά! τούπε. Παλιοποιητή!

Η Άλίκη νάν τοῦ μιλήσει έτσι; Τό πλάσμα τό άβρό, πού και νάν τάγγιζει άκόμα δέν τολμούσε όταν έδλεπε νά στολίζει τό σπίτι τοῦ Λερου, ή Άλίκη νάποθηριωθεί έτσι; Ά, δέν είναι ζωή αυτή. Πρέπει νά πάρει ένα τέλος. Η νάλλάξει ή Άλίκη, ή νά πάρει τά μάτια του κι ύπου τότε βγάλει ή άκρη. Με γκρίνιες και με κυγάδες καθημερινούς ή ζωή γίνεται κόλαση.

Και συλλογιζότανε άκόμα: Τι νά σου κάνει πούναι στη μέση αυτή ή άλυσίδα, τό παιδί πού νάν τάφισαι; Πώς νά μήν τό δλέπει πιά φεύγοντας; Άς έλειπε τό παιδί και τά λέγαμε. Τό καπέλλο του και δρόμο!

Και για νά μήν μπορέσει ποτέ νά κάμει τή γενναία αυτή άπόφαση, τή δεύτερη χρονιά τοῦ γάμου του άπόχτησε και τή δεύτερη κόρη, τήν Πραξιθέα. Η άλυσίδα λοιπόν έγινε διπλή και άτπαστη.

Η Άλίκη δέν τό χάρηκε καθόλου πού άπόχτησε και δεύτερο παιδί. Τοῦ τό δήλωσε μάλιστα όρθά κοφτά:

— Άν με πήρες για παραμάννα, γελάστηκες! Άλλο παιδί δέν έχει πιά και πάρ' τό άπόφαση!...

Τής πρότεινε νάν τής πάρει παραμάννα.

— Όχι, τοῦ δήλωσε, θάν τό δυζάξω κι αυτό μοναχή μου. Σκλάβά σου δέν είμαι;

— Έσύ, κυρά μου, τής είπε, έχεις δρεξή νά τρώγεται με τά ρούχα σου! Σέ καλό σου!...

Η Άλίκη κάτι τοῦ άπάντησε. Μά αυτός, για νά μη τήν ταραξει στη θέση πού δρισκότανε, καμώθηκε πώς δέν πολυκατάλαβε. Άρχινισε μάλιστα νάν τό

ρήχνει και για καλά έξω. Όχι άδερφέ! Άν τόχει σκοπό αυτή νά φαγωθεί, άς φαγωθεί! Έμεις τή ζωή μας τή θέλουμε!

Άρχισε μάλιστα νάναρρωτιέται κιόλας και νά λέει;

— Η Άλίκη είναι αυτή; Πώς άλλαξε; Ποῦ ή τρυφεράδα πούχε κορίτσι; ποῦ τό ήμερο φέροισμός της; ποῦ ή χαιδάρα της φωνή!...

Κι άπάντηση δέν εδρισκε. Μά και ποιός νάν τοῦ τή δώσει τήν άπάντηση. Η πείρα τούλειπε. Άν τήν είχε, θάν τούλαγε;

— Η γυναίκα σου δέν άλλαξε καθόλου. Είναι ίδια κι άπαράλλαχτη όπως τή γνώρισες. Οι κοριτσιόστικοι ρωμαντισμοί μόνο τής φύγανε με τήν άλλαγή τής ζωής και σου φαίνεται τώρα άλλιώτικη, άφοῦ μάλιστα ο δικός σου ρωμαντισμός αυξάνει, αντί νά λιγοστέψει, με τά χρόνια.

9.

Με τόν κειρό, ύστερ' άπό τρία τέσσερα χρόνια, είχε φαγωθεί κιόλας οι χιλιάδες τοῦ Παύλου κ' είχε δάλει χέρι και στίς πέντε χιλιάδες τής ύποθήκης, πού τήν είχε σηκώσει, άρχινισε μιá κινούρια γκρίνια, και δικαιολογημένη κάπως στο σπίτι, για τήν άδεια. Ο Παύλος πριν παντρευτεί τόχε τάξει πώς θα στρωθεί στη μελέτη και θα πάρει τήν άδεια του, για νά μπορέσει νά πετύχει καμιά θέση ύστερα ή και νά δικηγορήσει, μά έξι χρόνια τώρα τόχε ρήξει χαριά και νούριαζε άμα τοῦ τό θυμίζανε. Η κατάσταση όμως αυτή δέν μπορούσε νά τραθήξει σε μάκρος τά φιλά σωνόντουσαν, ο Παύλος δούλευε μιá δουλιά όχι προσοδοφόρα έγραφε τραγούδια κ' είχε στρωθεί νά γράφει κ' ένα δράμα. Μά όσο κι αν παινιόντουσαν τά τραγούδια του κι όσο κι αν έλπιζε με τό δράμα του νά πάρει μιá μέρα θέση καλή στα γράμματα και νά βγάλει και μερικούς παράδες αν παρασταθεί ή κι αν τυπωθεί, τό σπίτι ήθελε έξοδα κάθε μέρα και τά ψιλά, είπαμε, σωνόντουσαν.

Άρχινισε λοιπόν τή γκρίνια πρώτα πρώτα ή Άλίκη. Γκρίνια συστηματική, επίμονη. Κάθε πρωτ τον ίδιο χαβά.

— Θα πάρεις τήν άδειά σου, χριστιανέ μου; Δέ βαρέθηκες πιά νά κάθασαι; Έχεις και κορίτσια τώρα δέν τά συλλογίζεσαι;

Υστερα ήρθε επικουρία κι ο πεθερός του.

— Βρε άδερφέ, ρεζίλι μάς έκαμες! Έγώ πάντρεψα τήν κόρη μου με δικηγόρο, όχι με χασομέρη!...

Κ' ή πεθερά τό ίδιο:

— Με ρωτάνε τί δουλιά κάνει ο γαμπρός σου και βουδαίνουμαι. Τι νάν τοῦς πώ;

Κι ο Παύλος, πού δεχότανε τις γκρίνιες τής γυναίκας του, πού μπορεί στο βάθος τής ψυχής του νάν τις εδρισκε και σωστές, άναθε και κόρωνε άμα τοῦ μιλούσανε γι' αυτή τήν ύπόθεση τά πεθερικά του. Μιá μέρα μάλιστα δήλωσε τής γυναίκας του ρητά:

— Νά πεις, του χωροφύλακα του πατέρα σου, να μη με σκοτίζει γιατί θάναγκαστώ καμιά μέρα νάν τον βγάλω με τις κλωτσιές από το σπίτι!

— Δέν παίρνεις τα μούτρα σου!

— Θάν τ'όδεις!

— Κι από πού θάν τον βγάλεις; τον ρώτησε άγριεμένη.

— Από τ'ό σπίτι μου!

— Μάτια μου!... Τ'ό σπίτι είναι δικό μου... μου τάγόρασε ο πατέρας μου με τούς παράδες του, και δέν έχεις κανένα δικαίωμα νά βγάλεις τόν πατέρα μου από τ'ό σπίτι του!

Και σέ μιá διαμαρτύρηση του Παύλου, έδωσε άμέσως τήν άπάντηση:

— Εέχασες κιόλας πώς τρεφόμαστε, πώς τρέφεται έσύ και τ'α παιδιά σου, από τ'α νοίκια τ'ου σπιτιού μου κι από τίς πέντε χιλιάδες τής προίκας μου!...

— Και τ'α δικά μου χρήματα πού φάγαμε δέν είντουσαν κι αυτά χρήματα; Είντουσαν βότσαλα; είπε ο Παύλος.

Τ'α δικά σου χρήματα τ'α σπατάλησες έσύ με τήν τριπελιά σου και πάψε, παρακκλώ.

Ο Παύλος έπαψε. Μά για νά πάψει πιá δλότιστα κι αυτό ή γκρίνια, πού τόν ξενεούριζε και πού δλεπε πώς δέ θάχει τέλος καλό, τάποφάσισε και στρώθηκε στη μελέτη κ' έτσι σ'ό χρόνο πάνου πήρε και τήν άδειά του και γαληνέψανε τ'α πράματα. Τήν πήρε όμως τήν άδειά, μά τί νά τήν κάνει; Νά δικηγορήσει, ούτε τ'ο φαντάστηκε ποτέ. Δέν είνταν πλασμένος για δικηγόρος, τ'όξερε. Η ψυχή του δέ σήκωνε στρεφοδικίες, ούτε μπερμπαντιές, κι αν τάποφάσισε νά δικηγορήσει, θά ναυχοούσε από τ'α πρώτα πρώτα βήματα. Για νά μήν κάθεται λοιπόν και για νά ξεφορτωθεί και τ'α παθερικά του, πού δέ λείπανε μέρα από τ'ό σπίτι του, τάποφάσισε νά ζητήσει μιá θέση μακριά από τήν Αθήνα και τ'α κατάφερε με κάτι μέτρα πούχε προσωπικά νά διοριστεί ειρηνοδίκης σ' ένα νησί Κι κλαδίτικο.

Ο Αερός καταχάρηκε άμα τ'εμαθε αυτό. Έτσι ντέ! θάχουμε και γαμπρό δικαστή τώρα! Μά και τής Αλικής δέν τής ξυνοφάνηκε. Είχε βαρεθεί κι αυτή τήν Αθήνα. Άς δούμε κι άλλα μέρη. Η ποικιλία στη ζωή δέν είναι άζημη. Έπειτα, τής φούσκωσε κι ο Αερός τ'α μυαλά τής:

— Ρώτα μένα νά σου πώ! Είρεις τί θέση έχει μιá ειρηνοδίκαινα σ'τις επαρχίες; Θά φυσάνε τ'ο δρόμο νά περάσεις!... Άσε πιá πεσκέσια!...

Μείνανε ένα χρόνο σ'ό νησί πού τούς στείλανε. Έπειτα άλλαξε τ'ο ύπουργείο κ' ήρθε ή μετάθεση. Από τίς Κυκλάδες τούς πετάξανε πάνου στην Άρτα. Μά ούτε κει δέν τούς άφίσανε. Κάθε λίγο και λιγάκι μετάθεση. Από τή μιάν άκρη τής Ελλάδας στην άλλη.

— Μαθαίνουμε τή γεωγραφία τής πατρίδας μας! έλεγε ο Παύλος στην άρχή χαμογελώντας.

Μά και ή Αλική δέ δυσανεστίθτανε γι' αυτό. Έ-

τσι πού χόρταινε γλήγορα με τ'ο κάθε τί, τής άρέτανε αυτές οι άλλεπάλληλες περιόδεις; και περιπέτειες. Πρι βαρεθούν ένα μέρος, ή Πολιτεία φιλόστοργα φρόντιζε νά τούς τ'αλλάξει.

Μ' αυτό ή χαρά και ή ξεγνιασίλα βάσταξε όσο είντουσαν νέοι. Έστερα με τ'α χρόνια, πού άρχινήσανε νά βράινουνε και νάν τ'α βαριούντα: όλα, τούς γεννήθηκε και ή λαχτάρα τής γυσιχίας.

— Δέν υποφέρεται πιá τέτια ζωή! είπε πρώτη ή Αλική σ'άν τούς μεταθέσανε από τήν Καρδίτσα κάτω σ'ό Τσιρίγο. Ούτε Ατσόγγανοι έτσι!

— Τ'ο βλέπω και γώ!... Μά τί θές νά κάνω;

— Νά! νά πάς στην Αθήνα και νά παρακλέσεις!..

— Έγώ λέω νά πάμε στην Αθήνα μιá και καλή!..

— Και νάρχινήσουμε πάλι τ'α πρώτα μας: Ρεμπελιό κι άναδουλειά; Συχώρη με, χριστιανέ μου!..

10.

Οιτόσο ήρθε μέρα πού τ'ο ταξίδι αυτό τής Αθήνας τ'ο πρότεινε ίδια ή Αλική. Δέκα χρόνια είνταν πού γυρίζανε από μέρος σέ μέρος. Σήμερα δώ κι αύριο κει. Δέκα χρόνια, όσο κι αν πεις, κάτι βαρύνουνε στη ζωή. Και κουραστήκανε. Ο Παύλος ζύγωνε τ'α σαράντα. Η Αλική για τ'ο ίδιο λιμάνι ταξίδευε. Έπειτα, μεγαλώσανε και τ'α κορίτσια. Δεκατέσσερω χρονών ή Άννα, ζύγωνε τ'α δεκατρία ή Πραξιθέα, πού τή λέγανε Θούλα χαϊδευτικά. Με τίς άλλεπάλληλες μετάθεσες, τ'α κορίτσια μείνανε πίσω σ'α γράμματα. Καιρός είνταν νάν τ'ο φροντίσουνε. Νάν τ'α θάλκωνε σέ μιá σειρά. Έπειτα και τ'ο πιό σπουδαίο, είχε πεθάνει πρόπερι ή μάνα τής Αλικής, φέτο πέθανε κι ο πατέρας τής κ' ή μικρή περιουσία πού άφίσανε σ'ι γέρδι, καμμιά σκρανταριά χιλιάδες δραχμές, χρειάζότανε φροντίδα κ' έπιτήρηση για νά μήν πάει σ'α χαμένα.

Αυτά κι αυτά τ'ου τ'α κατέστρωσε ένα βράδι ή Αλική. Κι ο Παύλος τ'α δέχτηκε δίχως αντίλογία. Τή λαχταρούσε κι αυτός τήν Αθήνα. Η περιπλανώμενη άποστολή του έληξε, καθώς έλεγε συχνά. Μά και τ'α σημειώματά του κείτουνταν σωρός σ'ό φορτσέρι του. Είχε μελετήσει πολύ τή ζωή, τούς άθρώπους, τόν τόπο κι όλ' αυτά λογάριζε μια μέρα, σ'α γυρίσει με τ'ο καλό στην Αθήνα, νάν τ'α ξεμεταλευτεί. Δέχτηκε λοιπόν πρόθυμα τήν πρόταση τής Αλικής.

— Πάμε! τής είπε.

— Τι στην όργή! τ'ου παρατήρησε. Είρεις τόσους και τόσους έκει. Δέ θά μπορέσεις νά χωθείς σέ κανένα ύπουργείο, σέ καμιά θέση, καλή;

— Όλα γίνονται!

— Ένα μόνο τρέμω και φοβούμαι!..

— Τι; ρώτησε ο Παύλος.

— Μήπως, πηγαίνοντας στην Αθήνα, βάλεις χε-

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΣΑΒΑΤΟ

Ίδιοκτήτης : Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ : Οδός Πραξιτέλη 29 (επάνω πάτωμα)

Συνταρομή χρονιάτικη : Δρ. 20.

Βρίσκεται σε όλα τα κιάσκια και πουλιέται 40 λεπτά το φύλλο.

ρικό και στην κληρονομιά του γέρου και την κάνεις κι αυτή γυαλιά καρφιά!..

— Παιδιά είμαστε;

— Μωρέ, σε ξέρω τί σκορπιεχέρης είσαι! Τώρα θά σε μάθω;

— Νά, λοιπόν τί θά γίνει, 'Αλίκη. Τήν κληρονομιά του πατέρα νά την πάρεις εσύ και νάν τή διαχειριστείς. Στο χέρι τὸ δικό μου οί παράδες κυλάνε, τὸ ξέρω!..

— Κ' ἔχουμε και κορίτσια!..

Σάν τὰ συμφωνήσανε ἔτσι, γυρίσανε στὴν 'Αθήνα κ' ἐγκατασταθήκανε κει ὀριστικά. Καθίσανε στὸ σπίτι τους, στὸ ἴδιο πάτωμα τὸ ἀπάνου, πού καθόντουσαν και πρώτα. Βλόανε και τὰ κορίτσια στὸ σχολεῖο. Τὴ μεγάλη, τὴ στείλανε και στὸ 'Ὁδεῖο γιὰ πιάνο. 'Ο Παῦλος δὲν κοίταζε γιὰ θέση. Τὸ φυσικό του δὲν τὸν ἄφινε νά πάει νά παρακαλέσει. Εἶπε σὲ κάνα δυὸ δικούς του, μὰ τοῦ προτεινάνε θέση ὄξω ἀπὸ τὴν 'Αθήνα. Κι αὐτὸς δὲν τὸ ἐννοοῦσε νάν τὸ κουνήσει: πιά ἀπὸ τὴν πατρίδα του. Μὰ αὐτὸ κ' ἡ 'Αλίκη τὴ θελε. Θά ζούσανε δὴ πιά. Μιά κ' εἶχε ἡ 'Αλίκη τὴ διαχείριση στὰ χέρια της, οἰκονόμα καθὼς εἶτανε και νοικοκυρά, τὰ φέρνανε γιὰ καλὰ δόλτα, ἀνετα. Μὰ κι ὁ Παῦλος ἄργὸς δὲν ἔμενε. Ἐγραφε κι ἔλο ἔγραφε. Εἶχε τὸ γραφεῖο του και δὲν τὸν ἐνοχλοῦσε κανεὶς; μέσα και. Εἶχε και τὸ καθημερινὸ του ξεσφαλισμένο. Μποροῦσε λοιπὸν ἀνετα νά δουλεύει. Καὶ δούλευε. Μιά σειρά μελέτες του γιὰ τὴν 'Ελληνικὴ πατρίδα, γιὰ τὴν ψυχολογία τοῦ ρωμοῦ, μὲ χίλια δυὸ ντοκουμέντα και παρατήρησεις στολισμένη, δημοσιεύτηκε σὲ κάποιο περιοδικὸ κι ἀκριβοπλερώθηκε. Φαίνεται πὼς θάκανε και κάποια ἐντύπωση, γιὰτι ἀμέσως τοῦ ζητήθηκε συνεργασία ἀπὸ τρεῖς ἐφημερίδες και τὴ δέχτηκε πρόθυμα.

— Νά λοιπὸν, εἶπε μιὰ μέρα στὴν 'Αλίκη, πού κι ὁ παλιοποιήτης καθὼς μ' ἔλεγεσ ἄλλοτες, μπορεὶ και θγάξει παράδες δίχως νά προσκυνάει κανένα!..

Μόνο ἓνα δὲν μποροῦσε νά χωνέψει ἡ 'Αλίκη. Τὴς συχνὲς ἀπουσίες του. Ἐλεγε πολλές φορές τὸ θράδι ἀπὸ τὸ φαή. Καμιὰ φορὰ γύριζε στὸ σπίτι και κατὰ τὰ ἡμερώματα. Ἐμπλεγε στὸ γραφεῖο καμιάς ἐφημερίδας, ἢ τέρρηγνε ὄξω μὲ συναδέρφους του. Αὐτὸ γιὰ τὴν 'Αλίκη εἶτανε ἐγκλημα ὀκρό.

— Ποιὸς ξέρει ἂ δὲν πᾶς και σὲ κανένα θρωμόσπιτο τὴ νύχτα! τούλεγε.

— Μὰ, ἀγάπη μου! διεμαρτυριότανε. Τώρα, στὴν ἡλικία μας, τέτια πράματα;

— Ἐσύ;.. Μὰ δὲ μὲ γαλάς ἐμένα εἰς! Βγάλ' το ἀπὸ τὸ νοῦ σου! Ἐνας νοικοκύρης τίμιος γυρίζει νωρίς σπῖτι του.

— Μὰ κ' ἓνας ἔξυπνος νοικοκύρης, τὴς ἀποκρινότανε, μπορεὶ νά γυρίζει νωρίς σπῖτι του, κι ἔμως νάν τὰ κάνει ὅλα!.. Οἱ ἄτιμες δουλιές δὲ γίνονται μοναχὰ τὴ νύχτα. Γίνονται και τὸ πρωῒ, γίνονται και τὰπομῶσήμερο... γίνονται σ' ἕποια ὥρα ἔχεις κέφι... ξέρε το!..

— Μὰ τὰ ξέρεις ὄλ' αὐτὰ εἰς!.. Τὸ παραδέχουμι!.. Τέτιος πού 'σαι!..

'Απειρες φορές μαλώσανε πάνου σ' αὐτὸ τὸ ζήτημα, χωρὶς νάν τὰ καταφέρουε νάρθουε σὲ κανένα συμπέρασμα. Τρωγόντουσαν μοναχὰ κι ὄλο θριζότουσαν. Ἐνα θράδι: πού ἡ 'Αλίκη εἶτανε χωρὶς νεδρα, και στὶς ἀγάπες της, τοῦ εἶπε, στὸ τραπέζι, ὕστερ' ἀπὸ τὸ φαή, ἔταν τὰ κορίτσια εἶχαν πάει νά κοιμηθῶν:

— Ἐλα, Παῦλο, νά μιλήσουμε νά δυὸ φίλοι καλοί, νά συζητήσουμε δίχως νεδρα και δίχως φωνές.

— Ἐμπρός, λέγε!.. τὴς εἶπε χαμογελώντας.

— Μὰ θά μὲ ἀπαντήσεις εἰλικρινὰ σὲ ἔτι, σὲ ρωτήσω!..

— Βέβαια!..

— Σοῦ ἀρέσει πού μένεις ὄξω τὸ θράδι;

— Κάποτε!..

— Τί θά πει αὐτό;

— Νά, κάποτε μὲ ἀρέσει πού μένω τὸ θράδι ὄξω, εἶτε γιὰτι ἔχω δουλιά, εἶτε γιὰτι ἡ παρῆα μὲ ἀρέσει, και κάποτε μένω ξεπίτηδες, δίχως κέφι και δίχως τὴν παρμικρότερη εὐχαρίστηση, μόνο και μόνο γιὰτι δὲν μπορῶ νά ὑποφέρω τὴν ἰδέα πὼς εἶμαι ὑποχρεωμένος νάρθῶ νωρίς σπῖτι, γιὰ νά μὴν ἀκούω τίς φωνές σου!..

— Καλά! τοῦ εἶπε ἡ 'Αλίκη δίχως νά πειραχτεῖ. Μὰ ξήγα μου και τοῦτο: Γιὰτι ἔταν εἰςουε ἀνύπαντρος και εἶχες ὄλο τὸ λεύτερο, κι ἔταν εἰςουε ἀρραθωσιασμένος και δὲν εἶχες νά εἴσεις λόγο σὲ κανένα, δὲν ἔδοχαινε ποτὲ νύχτα ἀπὸ τὸ σπῖτι και πολλές φορές καθόσουε ἀλάκρες βδομάδες μέσα σὰ σπιτόκοττα;

'Ο Παῦλος σέφτηκε λίγο και τὴς εἶπε μὲ φωνὴ πνιγμένη ἀπὸ συγκίνηση, σιγά και φιλικὰ:

— Τότε δὲν εἶμουνα παντρεμένος!

Κ' ἡ 'Αλίκη κοῦνησε περίλυπα τὸ κεφάλι της.

(Ἀκολουθεῖ)

Κ Ε Ρ Ι

Κοιτάζω τὸ κεφάλαιον καίει καὶ λυώνει...
 Σάν πόσα δὲ μοῦ λέει τὸ κάψιμό του!
 Βλέπω πῶς ὅσο ἡ φλόγα μεγαλώνει
 λυώνει καὶ τὸ κορμάκι τὸ λιγρὸ του.

Ὅλους τὸ φῶς του γύρω μᾶς θαμπώνει
 —τὸ φῶς ποῦ ζῆ ἀπ' τὸ σῶμα τὸ δικό του—
 Μὰ τὸ κορμάκι του ἔλυσε σὰ χιόνι
 καὶ ἄξαφνα νιώσαμε ἔλοι τὸ χαμό του.

Ἄχ! μοῦ θυμίζει κάποιον παλιόκαρι
 ποῦ ἀργόσβυσε καὶ κείνο κά τοιο δειλὸ
 κίτρινο καὶ χλωμὸ σάν τὸ φεγγάρι!

Ὅμως σάν ἥλιος ἔλαμπε ἡ ματιὰ του...
 Κι' ὅταν ἔσβυσε, κ' ἔλεισαν τὰ χεῖλη
 Ἐρίναν πῶς χλωμὰ τὰ μάγουλά του!

ΝΙΚΟΣ Ι. ΡΙΤΣΟΣ

ΜΟΥΣΙΚΟΣ ΚΑΙ ΔΡΑΜΑΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ

Ἐπὶ τὴν προστασίαν τῆς Α. Β. Ρ.
 τοῦ πρέσβητος Γεωργίου

Ο ΔΕΙΟΝ ΑΘΗΝΩΝ

Ἡ Διεύθυνσις τοῦ Ὁδείου γνωστοποιεῖ ὅτι αἱ ἔγγραφα τοῦ σχολικοῦ ἔτους 1916—1917 ἀρχοῦσι τὴν 1ην Σεπτεμβρίου καὶ λήγουσι τὴν 14ην ἰδίου. Οἱ προσερχόμενοι μετὰ τὴν λήξιν τῆς ὡς ἀνω ὀριζομένης προθεσμίας υποβάλλονται εἰς πρόσθετον πληρωμὴν δικαιώματος ἔγγραφῆς ἐτέρων ὃ δραχμῶν, γίνονται δὲ δεκτοὶ ἔφ' ὅσον ἐν ἔμποδίξειται ἡ πρόσδος τῶν ἄλλων μαθητῶν.

Οἱ μὴ ζυνάμενοι νὰ παρουσιασθῶσιν αὐτοπροσώπως πρὸς ἀνανέωσιν τῆς ἔγγραφῆς των δύνανται νὰ υποβάλωσι τὴν αἰτησίαν των δι' ἐπιστολῆς ἢ δι' ἀντιπροσώπου.

Οὐδεὶς ἐκ τῶν παλαιῶν μαθητῶν δύναται ν' ἀνανέωσιν τὴν ἔγγραφὴν του, ἐὰν ἐν προσαγγῆ τὸ εἰσιτήριον τοῦ παρελθόντος ἔτους καὶ ἐν καταβάλλῃ τὸ κανονισμένον δικαίωμα ἔγγραφῆς καὶ διδάκτρων.

Ἄτις πᾶσαν πληροφορίαν ἀπευθυντέον ἀπὸ 1ης Σεπτεμβρίου ἕ. ἕ. εἰς τὸ Γραφεῖον τοῦ Ὁδείου καθ' ἑκάστην 9—12 π. μ. καὶ 4—7 μ. μ.

Ὁ Διευθυντὴς τοῦ Ὁδείου
 Γ. Ν. Νιζός

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΔΙΑΚΗΡΥΞΕΩΣ

Ἀριθ. 12147

Ο ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΑΘΗΝΑΙΩΝ

Διακηρύττει ὅτι

Ἐκτίθεται εἰς ἐπαναληπτικὴν πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν ἐνοικιάσεως διάφορα καταστήματα τοῦ Ἀθηνῶν καίμα κἀποθι τοῦ Δημοτικοῦ θεάτρου Ἀθηνῶν καὶ ἐπὶ τῶν ὁδῶν Κρατίνου καὶ Εὐπλόιδος, ὑπὸ τοὺς ὄρους τοὺς ἀναφερομένους ἐν τῇ ὑπ' ἀρ. 6896 ἀπὸ 16 Ἀπριλίου ε. ε. προηγουμένη διακηρύξει τοῦ Δημάρχου Ἀθηνῶν καὶ ὑπὸ τοὺς προσθέτους τοιοῦτους, ὅτι 1) ἡ ἐνοικίασις ἀρχεται ἀπὸ 1ης Σεπτεμβρίου 1916 καὶ λήγει τὴν 31 Αὐγούστου 1920 καὶ 2) τὰ ἐνοικιασθησόμενα ταῦτα καταστήματα δύνανται νὰ χρησιμοποιηθῶσιν ἐκτὸς γραφείων καὶ διὰ καταστήματα ἄλλων εἰδῶν ἄνευ θέλει ἀποφασίσει ἡ Δημορχιακὴ Ἐπιτροπὴ εἰς ἣν ἐχορήγηται τὸ δημοσίευμα τοῦτο τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1064 πράξεώς του.

Ἡ Δημοπρασία ἐνεργηθήσεται τὴν 19ην Αὐγούστου ἡμέραν Παρασκευὴν καὶ ὥραν 10—12 π. μ. ἐν μιᾷ τῶν αἰθουσῶν τοῦ Δημορχείου ἐνώπιον τῆς Δημορχιακῆς Ἐπιτροπῆς, τὸ δὲ ἀποτέλεσμα ταύτης ἐπὶκαίται ὑπὸ τὴν ἐγκρισίν τῆς αὐτῆς ἐπιτροπῆς καὶ ταύτης τῆς τοῦ Νομάρχου Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 8 Αὐγούστου 1916.

Ὁ Δήμαρχος
 Ε. ΜΠΕΝΑΚΗΣ

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ «ΑΓΚΥΡΑΣ»

— Μία θαυμασία ἔργασια τοῦ παιδαγωγοῦ καὶ ποιητοῦ κ. Γιάννη Περγαλιῆ, ὑπερδιακόσιοι μῦθοι, κατὰ τὸ ἔκδογμα τοῦ Αἰσώπου, τοῦ Κριλόφ, τοῦ Ἀνδρυσεν, ἐξεδόθησαν εἰς ὄριον τόμον τῆς βιβλιοθήκης τῆς Ἀγκύρας. Ὁ νέος αὐτὸς τόμος, μετὰ τὸν τίτλον «Παιδαγωγικοὶ μῦθοι», θησαυρὸς διὰ τὴν ἀποθηκὴν κοινωνικῆς καὶ παιδαγωγικῆς πείρας, ἔχει διατυπωθῆ εἰς ὠραίους στίχους, ἔνε δὲ εἰς λίαν ἐπιμελημένην καὶ φιλόκαλον ἔκδοσιν.

— Ἡ Κισθία τῆς Ἑβροῖας ἀπὸ τὰ βαρύτερα ψυχολογημένα καὶ ἀληθινότερα εἰς κοινωνικὴν ἀνατομίαν ἔργα τῆς νεωτέρας Εὐρωπαϊκῆς λογοτεχνίας ἐξεδόθη εἰς ὄριον τόμον τῆς βιβλιοθήκης τῆς Ἀγκύρας.

Ἡ δραματικὴ καὶ πολυβασανισμένη ἱστορία τοῦ Παύλου—τοῦ μάρτυρος καὶ ἥρωος τοῦ θαυμασίου αὐτοῦ μυστηρίου τοῦ Σούδερμαν—θὰ φέρῃ δάκρυα συμπαιδείας εἰς τὰ μάτια ὄλων τῶν ἀναγνοστῶν, ἀλλὰ ταυτοχρόνως θὰ προκαλέσῃ καὶ θαυμασμόν διὰ τὴν εὐτυχίαν του. Ἡ δὲ ἥρωϊς ἢ καλὴ Ἐλισάβετ θὰ ἀγαπῇ ἢ ἀπὸ διὰς τὰς ἀναγνωστῆρας διὰ τὰ εὐγενικά της αἰσθητικὰ καὶ τὸν ἀνίκητον ἔρωτά της.

— Ἐξόχως ἐνδιαφέρουσα μονογραφία, ἡ ὁποία διαφωτίζει

ζει μέχρι τής τελευταίας λεπτομερείας, τήν ζωὴν καὶ τήν δράσιν τῆς Φρύνης, τῆς παγκάλου γυναικὸς ποῦ ἐθέλεε τόσους μεγάλους εἰς τὴν Ἑλληνικὴν ἀρχαιότητα κ' ἐνέπνευσε τόσα καλλιτεχνικά ἀριστουργήματα, ἐξεδόθη εἰς τὴν Λογοτεχνικὴν βιβλιοθήκην τῆς Ἀγκύρας. Συγγραφεὺς ὁ κ. Δημ. Κ. Βαρδουσιώτης, ὁ γνωστὸς φιλόσοφος ὁ ὁποῖος, ἀκούραστος ἐρευνητὴς τῶν ἀρχαίων κειμένων, κατέστησε τὸ βιβλίον του τερπνότατον.

— Ἐνα ἀπὸ τὰ πλέον ἐνδιαφέροντα ἔργα τοῦ Δουμά νιοῦ, ἡ δραματικὴ ἱστορία τοῦ γλύπτου Πέτρου Κλεμανσώ, ἐνὸς τραγικοῦ θύματος, τοῦ ὁποῖου τὴν μεγάλην ψυχὴν καὶ τὸ εὐρὺ μέλλον συνέτριψεν ἀτυχῆς ἔρως, ἐξέδωκεν εἰς τὴν Λογοτεχνικὴν τῆς Βιβλιοθήκην ἡ Ἀγκυρα.

Τὸ «Ἐγκλημα τοῦ Καλλιέχου» εἶναι ἀπὸ τὰ μυθιστορήματα ποῦ συναρπάζουν τὸν ἀναγνώστην, τὸν κρατοῦν οἰδημάστον μέχρι τῆς τελευταίας τῶν σελίδος καὶ τὸν ἀρτῶν κατόπιν συλλογισμένον μὲ τὶς βιαιεῖς σκέψεις ποῦ προκαλοῦν.

Ἡ ἔκδοσις ἔγινεν ἐκτάκτως ἐπιμελημένη καὶ κομψή.

— «Ἀρματοῦλοι καὶ Κλέφτες», ἕνα πρωτότυπον καὶ καλογραμμένον βιβλίον, ποῦ ἀφιερώνει εἰς τὴν δύσκολη μὰ καὶ λεβέντικην ἐποχῇ, ἀπὸ τὴν Ἄλωσην ὡς τὴν Ἐπανάστασιν, ὁ κ. Δ. Γρ. Καμπούρογλου, τύπος, τώρα τελευταῖ, ἡ Ἀγκυρα. Τὸ συνιστοῦμε θερμὰ σὲ κάθε φιλο-ἀγνώστη.

Ο,ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ

— Σὲ ἐρχόμενον φύλλο θὰ τυπώσουμε τὸ «Ἀπολλώνιον ἄσμα» τοῦ Σωτήρη Σκίτη, ποῦ μᾶς ἔστειλε ὁ ποιητὴς ἀπὸ τὸ Rognac τῆς Γαλλίας ὅπου μένει τώρα, ἕνα γλωσσικὸν ἄρθρον τοῦ Φιλήτα γὰρ τὶς Χιώτικες λέξεις ποῦ δημοσίεψε σὲ «Χιακὰ Χρονικὰ» ὁ κ. Κ. Ἀμαντος, συνέχεια ἀπὸ τὰ θάνατα «Ρομπταγιὰ» τοῦ Ὁμήρ Καγιὰμ, καθὼς κ' ἕνα δῆγμα τῆς κ. Ἰουλίας Περασίη.

ΔΙΑΚΗΡΥΞΙΣ ΔΗΜΟΠΡΑΣΙΑΣ

Ο ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΑΘΗΝΑΙΩΝ

διακηρύττει ὅτι τὴν 11ην μηνὸς Αὐγούστου ἔ. ἔ. ἡμέραν Πέμπτην καὶ ὄραν 11—12 π. μ. ἐπαναλαμβάνεται ἡ μειοδικὴ δημοπρασία τῆς μεταφορᾶς τῶν Ἀποχωρητηρίων Ἀγορᾶς Πλατείας Ἡρώων, συμφώνως τῷ προϋπολογισμῷ καὶ τῇ συγγραφῇ ὑποχρεώσεων τῆς Τεχνικῆς ὑπηρεσίας τοῦ Δήμου.

Ἀθήνησι τῇ 4 Αὐγούστου 1916.

Ὁ Δήμαρχος

Ε. ΜΗΕΝΑΚΗΣ

ΕΘΝΙΚΗ ΤΜΟΠΛΟΪ'Α ΤΗ ΕΛΛΑΔΟ

Γενικὸς Διευθυντὴς **ΛΕΩΝΙΔΑ Α. ΕΜΠΕΡΙΚ**

ΛΑΧΕΙΑ ΓΡΑΜΜΗ ΕΛΛΑΔΟΣ—ΝΕΑΣ ΥΟΡΚΗΣ

Τὸ ταχὺπλοῖον θαλαμηγῶν ὑπερωκεάνειον

ΠΑΤΡΙΣ,,

ἔχει ἀναχωρήσει ἐκ Πειραιῶς κατ' εὐθείαν διὰ νέαν Ὑόρκην τὴν 7ην Σεπτεμβρίου

Ἐπίσης τὸ θαλαμηγῶν ὑπερωκεάνειον

ἸΩΑΝΝΙΝΑ,,

ἔχει ἀναχωρήσει ἐκ Πειραιῶς (μέσῳ Καλαμῶν-Πατρῶν) κατ' εὐθείαν διὰ Νέαν Ὑόρκην τὴν 9ην Σεπτεμβρίου

Δι' ἐπιβάτας, εἰσιτήρια καὶ περὶ τὴν πληροφόρησιν ἀπευθινύτον:

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ: Πρακτορεῖον Ἑθν. Ἀτμοπλοίας ὁδὸς Ἀπελλοῦ 1. Ἀριθ. τηλ. 320.

ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ: Γενικὸν Πρακτορεῖον Ἑθν. Ἀτμοπλοίας τῆς Ἑλλάδος, ὁδὸς Φίλωνος ἀρ. 44 (ἐπίθετον Ἀγ. Τριᾶδος). Ἀρ. τηλ. 127.

Οἱ θέλοντες νὰ ἀπληρώσωσι θέσεις ἀνάγκη νὰ δηλώσωσι ἐγκαίρως εἰς τὰ Κεντρικὰ Πρακτορεῖα τῆς Ἑταιρίας καὶ εἰς τοὺς κατὰ τόπους ἐνεγνωρισμένους ἀντιπροσώπους.

Ἐπὸστρεφόντες τὰ Ἑλληνικὰ ἀτμόπλοια, ὑποστηρίζετε τὴν Σημίαν ὁδὸν, μεγάλοντες τὴν Πατρίδα ὁδὸν.

ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣ + ΜΟ

— κ. Μ. Μ. είναι ανάγκη να σέ δοῦμε. Γράψε μας ποιό ποῦ, 9—11, μπορεῖς, νάρθεῖς νά σέ περιμένουμε.

— κ. Νικ. Νικ. Ἡ περιφημὴ μετάφραση τοῦ κ. Ν. Γιαννίου τοῦ «Κρυφοῦ τῆς ζωῆς» τοῦ Leconte de Lisle, ἐπιτάθησε στὸ «Νουμά» τοῦ 1915 (φυλ. 154, σελ. 11). Νά, κ' οἱ πρώτες στροφές :

Μέσα στὸν τάφο μας εἶναι βαλμένο τῆς ζωῆς τὸ μυστικό :
 "Ὅ,τι δὲν ὑπάρχει πιά, τέ-οιο γί-ηκε, γιατί τέ-οιο ἤ-ιοτε"
 Καὶ τὸν ὄντων ὄλων τὸ γραμμένο μηδενικό
 Εἶναι τ' ἀπολόγημα γιὰ τὴν ὑποξή των.

Ἡ πλάνη Συμπαντοπλάστρα, πλάσμα μας προγονικό !
 Γιατί, ἀφοῦ στὴν ἄβυσσο κ' ἡ λάμψη σου ξεστρίωνε,
 Ἄπ' τὴν ἀθανασία μας πῆγε καὶ μᾶς ξεσπίτωνε;
 Μέσα στὸν τάφο μας εἶναι βαλμένο τῆς ζωῆς τὸ μυστικό ..

καὶ ξακολουθεῖ με *πίχτω·ε* καὶ *γλότωνε* (ἢ προτιροξύτωνα !) ἴσκιε τὸ τέλος, ποῦ ἐπιτέλου; ὁ μεταφραστὴς παράλειψε μιὰ ρίμη *πνίχ'τονε* ποῦ θὰ ταίριαζε μιὰ χαρὰ γιὰ τὸν ἄνοιρο Γάλλο ποιητὴ ! Ὁ κ. Γιαννιὸς τότε δὲν εἶτανε σοσιαλιστῆς, εἶτανε ποιητῆς. — *Στὸν ἴδιο*. Ἐπειδὴ ὁ φίλος στὸ λίβελλό του μιλάει καὶ γιὰ *χαραχτήρα !!*, τὸν παρακαλοῦμε νὰ μᾶς ἀπαντήσῃ ρητὰ καὶ ἀπερίφραστα. Τί εἶδος χιρακτήρα ἔχει ἡ ἀφεντιά του, ὅταν ἀφοῦ ἐννιά' ὀλόκληρους μῆνες φοροῦσε τὸ μακρὸ σταθὶ τοῦ ἐφεδρῶν ἀξιωματικοῦ καὶ τραβοῦσε καὶ διπλὸ μιστό, μόλις ἀποστρατεύθηκε κ' εἶταψε νὰ παίρνῃ τὸ λουφέ, ἀρχίνης νὰ βρίζῃ ἀδιάντροπα καὶ σοσιαλιστικά τοὺς Ἕλληνας ἀξιωματικούς ;

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ

Ἡρὸς τοὺς κυρίους ὑδρολόητας καὶ ὑδρονομένους ἐκ τοῦ σωλήνος Ἀκροπόλεως—Πετραλώνων.

Κατόπιν τῆς ἐπανειλημμένης προσωπικῆς εἰδοποιήσεως ὑμῶν γνωρίζομεν ὑμῖν καὶ διὰ τῆς παρεούσης εὐτιθεμένης ἐν λειτουργίᾳ ἀπὸ τῆς προσεχοῦς Πέμπτης 18ης Ἰσταμένου τῆς νέας γραμμῆς διοχετεύσεως ὕδατος εἰς τὰς συνοικίας Ἀκροπόλεως—Πετραλώνων, ἢ χαρήγησις τοῦ ὕδατος διὰ τοῦ παλαιοῦ σωλήνος Ἀκροπόλεως θὰ γίνεταί καὶ εἰς ὑμᾶς καθ' ὠριμμένας ὥρας καὶ εὐχὴ ὡς μέχρι τοῦδε.

(Ἐκ τοῦ Ὑδραυλικοῦ τμήματος,
 τοῦ Δήμου Ἀθηναίων).

ΤΟ ΠΑΛΑΤΙ ΤΗΣ ἸΔΕΑΣ

Κ' ἔχαιζα τὸ παλάτι τῆς Ἰδέας,
 Ἐσώριαζα πετραδί σὲ πετραδί,
 Τὰ σιδερόδενα μὲ ἀγάπη μὲ φιλία...
 ἀπ' τὴν ἀύγῃ ἐδοῦμένα ὡς τὸ βραῖδυ
 καὶ ἔχαιζα τὸ παλάτι τῆς Ἰδέας...

Τὸ σιδερόδενα μὲ ἀγάπη, μὲ φιλία...
 Τὸ πιστεῖνα αἰώνιο!.. Τώρα χάμω
 σωριάστη τὸ παλάτι τῆς Ἰδέας.
 Γιατί ὁ τρολλὸς θεμέλιωνα στὸν ἄμμο
 ἀφοῦ ψευτόδενα μὲ ἀγάπη, μὲ φιλία..

Ἰούλιος 1915

Κ. ΠΡΩΤΕΑΣ

ΕΘΝΙΚΗ ΑΓΜΟΜΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Γραμμὴ Πειραιῶς—Ἀλεξανδρείας

Μόλις ἐκ τῶν ἀγγλικῶν ναυπηγείων παραλήγουν θάλαμηγόν «ΣΥΡΙΑ» ταχύτητος 15 μιλίων, ἀμυθῆτου πολυτελείας καὶ ἀνέσεως ἀναχωρεῖ ἐκ Πειραιῶς (Παραλία Τρούμπας) ἕκαστον ΣΑΒΒΑΤΟΝ ὥρα 3 μ. μ. κατ' εὐθεῖαν δι' Ἀλεξάνδρειαν.

Γραμμὴ Πειραιῶς—Θεσσαλονίκης—Καβάλλας

Γραμμὴ Πειραιῶς—Κωνσταντινῶν

Τὸ μὲ διπλοῦς ἑλικίς καὶ μηχανὰς ἀφθάστου ταχύτητος, πολυτελείας καὶ ἀνέσεως θαλαμηγόν ἀτμόπλοιον ΚΣΠΕ-ΡΙΑ ἀναχωρεῖ ἐκ Πειραιῶς (Παραλία Τρούμπας)

Ἐκαστὴν ΤΕΤΑΡΤΗΝ, ὥρα 10.30 μ. μ. διὰ Σῆρον Ἄνδρον, Κόρθιον καὶ Τήνον.

Ἐκαστὴν ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ, ὥρα 8 μ. μ. κατ' εὐθεῖα διὰ Θεσσαλονίκην—Καβάλλαν.

Ἐπὶ περαιτέρω πληροφορίας ἀπευθυντέον :

Ἐν Ἀθήναις. Γραφεῖα Γεν. Διευθύνσεως, ὁδὸς Ἀπελλοῦ ἀριθ. 1 καὶ εἰς τὰ πρακτορεῖα ταξιδίων κ. κ. Θωμᾶ Κοῦκ καὶ Υἱοῦ, Ἀδελφῶν Γκιόλιμαν καὶ Σ. Σωτιάδου (Πλατεῖα Συντάγματος) καὶ Ἰωάν. Ρέντα (παρὰ τὸν ἡλεκτρικὸν σταθμὸν Ὀμονοίας).

Ἐν Πειραιεῖ. Γεν. Πρακτορεῖον, ὁδὸς Φίλωνος, 14, (ἐπι-σθεν ἀγίας Τριῖδος).

Ἐν Ἀλεξανδρείᾳ Μ. Π. Σαλβίγγον ὁδὸς Ἀγτωνιάδου.

(Ἐκ τοῦ Πρακτορεῖου)